

Minuta reuniunii

Comitetului de Monitorizare al Programului Regional Sud-Est 2021-2027

18 martie 2024, Galați

A cincea reuniune a Comitetului de Monitorizare (CM) al Programului Regional Sud-Est 2021-2027 (PR SE) a avut loc în data de 18 martie 2024, la Galați.

La reuniune au participat membri, observatori și invitați ai CM, conform listei de prezență atașate, ședința fiind statutară.

În deschiderea reuniunii au luat cuvântul: dna Luminița Mihailov, președinte al CM, director general al ADR SE, dl Costel Fotea, președinte al Consiliului Județean Galați, dl Ionuț-Florin Pucleanu, primar al municipiului Galați, dna Sofia Alves, director general adjunct Direcția Generală Politică Regională și Urbană – Comisia Europeană (COM), dna Irina Radu director general MIPE, Dl Eugen Teodorovici, director Autoritatea de Audit.

În cuvântul de deschidere, domnul Costel Fotea, președintele Consiliului Județean Galați, și-a exprimat satisfacția organizării și găzduirii reuniunii CM al PR SE la Galați și a salutat toți membrii CM, prezenți în sala și cei care participa on-line. Dl președinte Fotea a salutat prezența dnei Sofia Alves, director Direcția Generală Politică Regională și Urbană COM, a dnei Mariana Iusco, manager program în cadrul DG REGIO COM, a dlui Alexandru Coca, manager program în cadrul DG REGIO COM, a reprezentantului Ministerului Finantelor Publice, Autoritatea de Certificare a plăților, dna director general Crăciun Lucica, a reprezentantului din partea altor Autoritati de Management (AM), respectiv dl director Adrian Constantinescu, AM Programul de Dezvoltarea Durabilă, reprezentanții autorităților publice locale din Regiunea de Dezvoltare Sud Est, respectiv consiliile județene Galați, Braila, Buzău, Constanta, Vrancea și Tulcea, primăriile municipiilor Galați, Brăila, Buzău, Constanța, Tulcea, Focșani, reprezentanții din partea ADI ITI Delta Dunării, Asociației oraselor, CNIPMMR, Universitatea Dunărea de Jos, Asociației de Dezvoltare intercomunitară Buzău, Zona Metropolitană Constanta, Asociația WWW Fund România, UPIR și observatorii prezenți.

Dl președinte Fotea a menționat importanța întâlnirii pentru că România poate să se dezvolte și s-a dezvoltat doar cu fonduri europene, chiar dacă România nu a reușit să absoarbă în totalitate fonduri europene pe care le a avut în exercițiile financiare anterioare. Dl președinte Fotea și-a exprimat bucuria că în actualul Program Regional absorbția fondurilor europene a ajuns la aproximativ 93%, iar autoritățile județului Galați și mediul de afaceri au reușit să acceseze fonduri europene menționând totodată faptul că 80% din bugetul Consiliului Județean este reprezentat de investiții în proiecte cu finanțare europeană.

Dl președinte Fotea a amintit că în anul 2016 Consiliul Județean Galați avea un buget de 47 milioane de euro dintre care doar 5-6% fonduri europene. În momentul de față Consiliul Județean Galați are un buget de aproximativ 300 de milioane de euro dintre care peste 70% înseamnă proiecte cu finanțare

europenă. Proiectele europene înseamnă lucru în echipă începând de la Autoritatea locală, ADR, MIPE și bineînțeles COM.

Dl președinte Fotea a mai precizat ca după 3 exerciții financiare, atât România cât și județul Galați, vor accesa în continuare fonduri europene și a încheiat urând succes întâlnirii în desfășurare, celor care implementează proiecte și a adresat rugamintea celor care verifică aceste proiecte, să o facă cât mai repede pentru a implementa un număr cât mai mare de proiecte.

Dna Mihailov, președinte al CM a mulțumit dlui președinte Fotea pentru mesaj și a dat cuvântul dlui Ionut Pucleanu, primarul municipiului Galați.

Dl primar Pucleanu a urat bun venit celor prezenți și a reiterat ideea dlui președinte Fotea și anume ca dezvoltarea județului Galați este datorată în mare parte fondurilor europene atrase. Totodată Dl primar Pucleanu a mulțumit dnei director Luminița Mihailov și întregii echipe ADR SE pentru modul în care își desfășoară activitatea. Dl primar a mai menționat că deși fondurile alocate par multe, nevoile sunt mari. În acest sens, domnia sa a purtat o discuție cu reprezentanta Ministerului Finanțelor legată de suprafinanțarea necesară, de multe ori sumele alocate fiind depășite. Dl primar a mai menționat faptul că cei care implementează cu succes proiecte ar trebui să fie premiați.

Urmare a acestui fapt, domnia sa și-a exprimat speranța că se va găsi o soluție prin care autoritățile publice performante să poată beneficia de mai multe fonduri europene, găsind totodată și o formulă pentru încurajarea autorităților publice care din lipsă de informare, sau din lipsă unei echipe performante, nu pot realiza acest lucru.

Dl primar Pucleanu a încheiat cu menținea că după amiază se vor face vizite la proiectele de succes finanțate din fonduri europene în municipiul și județul Galați și a menționat că atât în dl președinte Fotea, cât și domnia sa, sunt deschiși în a oferi sfaturi și a ghida pe cei interesați.

În continuare, dl președinte Fotea a menționat la randul său, faptul că echipa ADR SE, dna director general Mihailov, doamna director Crăciun sunt o echipă extraordinară de oameni profesioniști. Domnia sa a salutat prezența la Galați și a dlui director Teodorovici.

Dna Mihailov, președinte al CM a mulțumit pentru mesaj dlui președinte Fotea, menționând că echipa de la Galați este o echipă deosebită cu oameni profesioniști. Domnia sa a mai precizat că și-ar dori ca toate autoritățile din regiune să aibă asemenea capacități și a dat cuvântul dnei Sofia Alvez, director Direcția Generală Politică Regională și Urbană, COM.

Dna director Sofia Alvez a mulțumit și și-a exprimat încântarea de a fi prezentă la Galați, în Regiunea Sud-Est pentru prima dată și i-a salutat pe toți cei prezenți.

Primul aspect la care domnia sa s-a referit a fost în calitate de director responsabil pentru România, și nu numai, în cadrul COM. A început să lucreze îndeaproape cu România cu doi ani și jumătate în urmă, având ca provocare, în cadrul negocierilor privind încheierea Acordului de Parteneriat, transformarea ADR-urilor de la organisme care implementează Programe în Autorități de Management precum și transformarea POR 2014-2020, un Program național, fără alocări regionale în Programe regionale,

fiecare Program având o alocare financiară dedicată, strategie, ținte, jaloane. Domnia sa a apreciat efortul depus de ADR și autoritățile locale, inclusiv de societatea civilă pentru îndeplinirea acestui scop și pentru a sprijini dezvoltarea regională.

În acest sens, a purtat discuții și cu domnul președinte Fotea, DI primar al Galațiului dar și alte entități care implementează politici regionale și fără de care dezvoltarea locală și regională nu ar fi posibilă.

Dna director Sofia Alvez a menționat că este multă presiune pe politica de coeziune, pentru statele membre, nu doar pentru statele care plătesc mai mult (toate statele plătesc și susțin politica de coeziune, aproape o treime din bugetul Uniunii Europene). Domnia sa a mai adus în discuție vecinătatea a 2 țări care tocmai au fost invitate în comunitatea europeană, Ucraina și Republica Moldova și totodată faptul că Regiunea Sud-Est are o oportunitate unică de a dezvolta proiecte pentru a face față provocărilor aferente în viitor. COM nu este prezentă pentru a indica cum vor fi cheltuite fondurile alocate, ci pentru a acorda sprijin în acest proces. Doamna director Sofia Alvez a menționat necesitatea întăririi capacității administrative, nu doar pentru AM-uri, ADR-uri, dar și pentru potențialii beneficiari, deoarece politica de coeziune are multe reguli care trebuie înțelese pentru a putea folosi pe deplin fondurile alocate. Nu este vorba doar de absorbție financiară corectă, focusul fiind îndreptat pentru promovarea acelor proiecte reziliente pentru provocările viitoare. Dumneaei a menționat că strategia regională a fost decisă împreună cu Guvernul român, ADR-uri, Consiliile Județene. Această strategie regională are un număr de componente importante pentru regiune, componenta de climă fiind o componentă importantă la care nu se va renunța.

Domnia sa a mai precizat că România nu a protejat în trecut suficient biodiversitatea și mediul și există încă probleme privind sectorul de deșeuri, sectorul de apă. Cu toate acestea, sunt și alte probleme de mediu care se întâmplă aproape zilnic. Dna director Alvez a amintit că se ocupă și de Fondul European de Solidaritate. Acest fond este un fond special, care ajută statele membre în caz de dezastre naturale. Domnia sa a menționat că se deplasează personal în acele locuri pentru a stabili ajutorul financiar care va fi acordat pentru reconstrucția respectivei țări sau regiuni. De asemenea, este importantă acțiunea de prevenire a dezastrelor. Alocarea de fonduri pentru a face clădirile mai rezistente la cutremur va ajuta mult în viitor.

În încheiere, dna director Sofia Alvez a menționat responsabilitatea CM, în îmbunătățirea și implementarea proiectelor. Totodată, a menționat că nu este vorba doar despre a cheltui fondurile, ci de a le cheltui eficient și a precizat că va acorda sprijin de câte ori va fi necesar.

Dna Mihailov, președinte al CM a mulțumit doamnei director Sofia Alvez pentru mesaj și a invitat-o pe doamna director General Irina Radu, prezentă on line, să ia cuvântul și să adreseze mesajul din partea MIPE.

Doamna Irina Radu a mulțumit Dnei Luminița Mihailov și s-a referit la progresul înregistrat de Programul Regional Sud-Est 2021-2027 (PR SE) ca fiind unul semnificativ de la ultima reuniune a CM, fiind vorba de 800 de milioane de euro lansați în consultare publică pentru apeluri în derulare și viitoare apeluri, de 425 de milioane de euro în apeluri deschise și de 155 de milioane de euro pentru proiecte aflate în etapa de contractare și contractate (conform datelor din săptămâna precedentă).

Domnia sa a mentionat că există progres, dar și munca realizată în parteneriat care a dat rezultate, dar așa cum a precizat și Dna director Sofia Alvez, nu este vorba doar de cifre. Există provocări pe termen mediu și pe termen lung, prima provocare fiind evitarea dezangajării la nivelul anului 2025.

Cu toate acestea, din analiza proiecțiilor și a portofoliului de proiecte, nu vor fi impedimente în a declara sumele asumate către COM privind cererile de rambursare. Din punct de vedere al condițiilor favorizante, acestea au fost îndeplinite, în așteptare fiind doar condiția favorizantă privind specializarea inteligentă, astfel încât pentru toate apelurile lansate să se poată primi rambursările din partea COM, atât pentru proiectele contractate, cât și pentru cele care vor începe implementarea. Din punctul de vedere al evaluării intermediare și al cuantumului de flexibilitate, dna director general Irina Radu a precizat că există o sumă de aproximativ 200 milioane de euro care va trebui contractată în cursul anului viitor sau la finalizarea evaluării intermediare a Programului. Conform ultimei discuții cu COM, așteptările nu sunt în a vedea mari modificări de program, având în vedere că implementarea tuturor programelor la nivelul UE a început la nivelul anului 2022. Din punct de vedere al provocărilor, există într-adevăr ITI DD pentru care MIPE împreună cu COM și AM au încercat să dezvolte mecanisme utilizând lecțiile învățate din trecut și care să demonstreze caracterul integrat al proiectelor. Domnia sa a menționat că nu a fost simplu, dar cu sprijinul DG Regio există orientări aprobate privind mecanismul de implementare a Instrumentelor Integrate, urmand sa fie discuții și cu celelalte AM-uri pentru a stabili complementar, cu ceea ce finanțează Programul Regional Sud-Est cum se pot susține investițiile în regiune. Făcând referire la cele spuse de Dna Alvez (dialogul pe noua politică de coeziune), Dna director general Irina Radu a menționat că va transmite acel mesaj în toate CM-urile. Alocarea pentru Regiunea Sud Est este o oportunitate iar discuțiile viitoare vor fi despre utilizarea rezultatelor actuale într-o abordare mai aproape de nevoile locale, dar în același timp transformativă. Domnia sa a încheiat cu precizarea că rezultatele finanțării, cât și indicatorii din cadrul ITI DD și de la nivelul întregului Program vor fi foarte importanți.

Dna Luminița Mihailov a mulțumit dnei director general Irina Radu pentru mesaj și a amintit că va urma o perioadă complicată deoarece urmează evaluarea intermediară a Programului. Cu toate acestea, la aproape un an și jumătate de la aprobarea Programului, rezultatele sunt remarcabile, există un număr mare de proiecte lansate, proiecte pregătite pentru contractare, proiecte etapizate care reprezintă o mare provocare, toate acestea urmând a fi discutate în cadrul reuniunii CM. În continuare, a prezentat propunerea de Agenda a reuniunii CM.

DI Eugen Teodorovici, director în cadrul Autorității de Audit, prezent în cadrul reuniunii, a solicitat o intervenție. Domnia sa a salutat pe cei prezenți și a precizat că este dezamăgit să constate că Autoritatea de Audit nu este menționată în Agenda reuniunii, precizând că va încerca totuși să o readucă unde îi este locul. Totodată, și-a exprimat bucuria de a se afla la Galați, amintindu-și totodată despre o întâlnire din trecut, când se discuta despre o soluție de traversare sau subtraversare a Dunării. În al doilea rând, domnia sa a menționat că este legat și emoțional de Galați prin prisma originilor sale. În al treilea rând a precizat că este prezent în calitate nu de ministru, ci din partea Autorității de Audit, o structură pe care a înființat-o în 2005, în cadrul Curții de Conturi, care speră să rămână în continuare independentă, așa cum este normal să fie.

DI director Teodorovici a menționat că dorește să precizeze un lucru valabil pentru toate regiunile de dezvoltare și anume faptul că MIPE a rămas doar MIPE. Așteptările domniei sale au fost ca rolul de coordonator al MIPE să fie puțin mai incisiv și anume separarea cele două chestiuni importante: decizia de a investi și în ce a investi care trebuie să fie luată la nivel local. Consiliul Județean, județele, regiunile trebuie să fie cele care decid ce anume finanțează, cunoscând mult mai bine nevoile, prioritățile și cum pot dezvolta mediul de afaceri. Domnia sa a mai menționat că există specificități regionale sau județene, dar decizia trebuie să rămână la nivel local. Stabilirea priorităților și a strategiei de finanțare trebuie să rămână la nivelul județelor și al regiunilor.

În continuare DI director Teodorovici făcând referire la sistemul de implementare, a menționat că există două misiuni de audit preventiv, atât din partea COM, cât și din partea Autorității de Audit. Domnia sa a precizat că s-au efectuat deja două misiuni de audit la Regiunea Centru, rapoartele preliminare fiind în curs de finalizare, iar la nivelul Autorității de Audit în cursul lunii martie, va exista și proiectul de raport și apoi raportul final, astfel încât în luna aprilie, în cazul raportului de audit al COM (având trei luni de la data misiunii desfășurată în luna ianuarie) acesta să fie încheiat. Totodată DI director Teodorovici a menționat că acest raport final, este un document de referință care trebuie luat în calcul cu recomandările sale.

Un alt aspect pe care domnia sa l-a amintit, a fost acela privind rambursarea plăților care probabil, în țară a început. Totodată, a menționat faptul că deși regulamentele COM s-au schimbat, dar ei nu s-au schimbat, un sistem de management financiar adecvat este cel de la care ar trebui să se plece. Orice fonduri publice, trebuie cheltuite după aceiași reguli și principii. Finalul lunii martie (când va fi gata raportul final al Autorității de Audit privind abordarea noului cadru financiar 2021-2027, pe probleme regionale) va fi momentul când vor fi analizate rezultatele raportului.

În ultimul punct al intervenției sale, domnului director Teodorovici și-a exprimat surprinderea, în calitatea sa de fost ministru de finanțe, referindu-se nu doar la Galați, ci la întreaga țară, că a trecut un an jumătate de când au fost programele aprobate, iar sumele cheltuielilor puteau fi mult mai mari. Domnia sa și-a exprimat sprijinul și disponibilitatea pentru cei interesați, menționând că există soluții pentru a scurta timpul, atât privind organizarea de licitații, cât și de evaluare pentru că fondurile europene se producă efecte la nivelul fiecărui județ. Fondurile europene la nivel regional și național pot produce foarte multe efecte, utilizate la începutul perioadei și nu la finalul acesteia. DI director Teodorovici a încheiat prin a ura succes în continuare, menționând că aprecierile sale sunt generale, pentru cele 8 programe regionale.

Dna Mihailov, președinte al CM a mulțumit domnului director Teodorovici pentru mesaj și a confirmat faptul că s-au depus eforturi considerabile cu autoritățile locale, beneficiarii, ministerele, COM pentru ca lucrurile să fie în regulă și a dat din cuvântul Dnei director Sofia Alvez.

Dna Director Sofia Alvez, făcând referire la intervenția dlui Teodorovici, a subliniat faptul că se lucrează foarte mult cu statul român și cu autoritățile regionale pentru a implementa politica de coeziune, luând în considerare și cadrul în care se desfășoară aceste proiecte pentru a se asigura că există o distincție între responsabilitățile fiecărei autorități fără a exista interferențe politice.

Referindu-se în continuare la mesajul dlui director Teodorovici, a adăugat că se examinează încă acele aspecte la nivel de audit, prin audituri preventive și a menționat că fiecare ADR va fi evaluat. Domnia sa a mai precizat că nu există nici o poziție ideologică cu privire la dezvoltarea și implementarea Programelor, există experiență, inclusiv a altor țări din portofoliul domniei sale cum ar fi Bulgaria, Ungaria, Slovenia, Croația care nu au un Program regional și se văd consecințele. Domnia sa a apreciat decizia decentralizării și a precizat ca este importantă experiența autorităților locale, acestea fiind totodată și cele care pot implementa cele mai bune proiecte. Domnia sa a încheiat cu mențiunea că noile proiecte vin cu riscuri și tocmai de aceea trebuie să existe colaborare într-o manieră constructivă și a mulțumit dlui Teodorovici pentru prezența sa.

Dna Mihailov, a adăugat că fondurile nu sunt pe măsura nevoilor, iar nivelul cel mai potrivit pentru prioritizarea nevoilor este nivelul local, nivelul regional. Existența programelor regionale este un mare succes iar determinarea autorităților locale, arată că programele, sunt corecte, din punct de vedere al faptului că răspund nevoilor din teritoriu.

În continuarea reuniunii, Dna Mihailov, a precizat că există o modificare a propunerii de Agenda, având în vedere ca nu a fost încă finalizată consultarea publică asupra criteriilor de selecție pentru axele dedicate ITI Delta Dunării (ITI DD), dar și pentru axele dedicate IMM-urilor. Astfel, Dna Mihailov a propus modificarea Agendei, în sensul modificării punctelor care vizau aprobarea acestor criterii, urmând ca acestea să fie doar prezentate membrilor CM și discutate. După finalizarea consultării publice, aceste criterii urmează să fie aprobate de membrii CM, prin procedură scrisă. Solicită acestea întrucât în urma procedurii de consultare publică, pot exista anumite propuneri care să modifice criteriile propuse de AM.

Aprobarea propunerii privind Ordinea de zi - Dna președinte al CM a supus aprobării ordinea de zi pentru cele două zile ale CM, (a 2-a zi fiind realizarea de vizite la proiecte), iar membrii CM au aprobat ordinea de zi, cu unanimitate de voturi.

Aprobarea Minutei reuniunii CM din 18-19 martie 2024 - Al doilea punct al ordinii de zi a fost aprobarea minutei reuniunii precedente, care a avut loc la Focșani în luna noiembrie 2023. Membrii CM au aprobat cu unanimitate de voturi minuta reuniunii precedente.

Informare privind Procedura scrisă derulată în luna decembrie 2023 - Al treilea punct pe ordinea de zi a fost informarea pe care AM a prezentat-o privind modificarea PR SE în vederea implementării proiectelor etapizate din POR 2014-2020.

Dna Mihailov, președinte a CM a dat cuvântul Doamnei Jeni Crăciun, șefa AM, pentru a prezenta pe scurt propunerea de modificare a PR SE.

Dna Crăciun a salutat și a mulțumit celor prezenți. Referitor la informarea privind procedura scrisă (derulată în perioada 18-28 decembrie 2023), Dna Crăciun a menționat că scopul procedurii scrise a fost:

- ✓ aprobarea, propunerii de modificare a PR SE, prin includerea în cadrul acestuia a proiectelor etapizate

- ✓ realocarea de fonduri în cadrul ITI DD
- ✓ aprobarea metodologiei de verificare a proiectelor etapizate
- ✓ aprobarea Planului de Evaluare al PR SE, plan care a fost prezentat membrilor CM în cadrul reuniunii din luna octombrie 2023.

În cadrul procedurii scrise de aprobare, s-au primit răspunsuri de la o parte din membrii CM, iar în conformitate cu regulamentul CM, dacă în termen de 5 zile nu se primesc răspunsuri, AM va considera propunerea aprobată. Dna Crăciun a menționat că s-au primit recomandări din partea MIPE în legătură cu documentele procedurii scrise privind:

- ✓ actualizarea cadrului de performanță a PR SE (actualizat și încărcat în SFC la sfârșitul anului 2023 odată cu modificarea programului)
- ✓ metodologia de stabilire a indicatorilor
- ✓ actualizarea metodologiei de evaluare a proiectelor (care se va realiza până la contractarea proiectelor etapizate, lucrurile fiind într-o continuă dinamică - încă se discută pe modificarea de program).

În urma finalizării procedurii scrise, au fost aprobate cele 3 documente menționate, fiind emise decizii ale CM prezentate în materialul reuniunii.

Dna Mihailov a propus o discuție privind proiectele etapizate (următorul punct pe ordinea de zi) abordarea AM privind preluarea proiectelor etapizate, prezentarea unui calendar, prezentarea unui grafic de lucru.

Informare privind analiza proiectelor etapizate și încadrarea lor în Acțiunile din PR SE 2021-2027

Domnia sa a dat cuvântul Doamnei Jeni Crăciun, șefa AM, care a prezentat analiza proiectelor etapizate și încadrarea lor în acțiunile PR SE 2021-2027.

Dna Jeni Crăciun a precizat următoarele:

- ✓ s-a realizat o analiză a proiectelor etapizate care pot fi preluate în PR SE 2021-2027, în baza prevederilor ReG. 1060, art. 118 și 118a, a orientărilor COM privind închiderea POR 2014-2020 și a Ord. 36/2023, privind cadrul general pentru închiderea programelor din 2014-2020.
- ✓ s-a realizat o analiză a încadrării acestor proiecte etapizate în Obiectivele Specifice (OS) ale PR SE astfel încât să fie evidențiate acele OS unde afectarea este foarte mare, referitor la alocarea PR SE. Dna Crăciun a menționat că au fost anexate și procentele de afectare, lista cuprinzând un număr de 90 de proiecte etapizate cu o valoare aproximativă de 205 milioane de euro FEDR, valoare care reprezintă aproximativ 17% din alocarea PR SE. Există două OS unde procentul de afectare este mare și anume OS 2.8 - *Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon* (afectarea este de aproximativ la 57% din alocare) și OS 5.1- *Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane* (afectarea este de aproximativ 60% din alocare).

În conformitate cu Ord. 36, AM ar trebui să rezerve 15% din alocarea PR SE pentru proiectele etapizate, urmând ca diferența să fie suportată din supracontractare. Așa cum rezultă în acest moment pentru cele

două OS avem o depășire a celor 30% (procent acceptat de COM), în conformitate cu discuțiile privind modificarea Programului. Dna Crăciun a mai menționat că abordarea pentru utilizarea resurselor PR SE pentru proiectele etapizate se va face analizând separat apelurile regionale și apelurile cu alocări dedicate ITI DD deoarece în PR SE exista o alocare dedicată ITI DD. Pentru fiecare OS se va aloca maxim 30% din alocarea Obiectivului Specific (nu?), pentru finanțarea proiectelor etapizate, diferența fiind acoperită din supracontractare sau din creșterea contribuției proprii a beneficiarilor.

Pentru cele două OS, mobilitate urbană și regenerare urbană, proiectele etapizate se vor încadra în alocările indicative din bugetul fiecărui municipiu, urmând ca necesarul de finanțare în cazul în care acesta este mai mare (fiind deja identificate situații unde necesarul pentru proiectele etapizate este mai mare) să fie acoperit din supracontractare sau din creșterea contribuției proprii a beneficiarilor.

Dna Crăciun a mai subliniat:

- ✓ valoarea din lista proiectelor etapizate este dinamică (valorile fiind diferite față de sfârșitul anului 2023) beneficiarii depunând până la 29 februarie 2024 cereri de rambursare considerate finale, aferente POR 2014-2020
- ✓ s-au purtat discuții cu fiecare beneficiar analizându-se situația proiectelor etapizate și modul în care se vor implementa
- ✓ proiectele etapizate sunt importante deoarece înseamnă absorbție într-o perioadă scurtă de timp.
- ✓ se realizează o analiză din care să reiasă câte (din aceste proiecte etapizate) contribuie la indicatorii de etapă aferenți 2024
- ✓ a fost elaborat un ghid privind proiectele etapizate
- ✓ în lunile aprilie-mai 2024 este estimată lansarea și contractarea proiectelor etapizate, astfel încât, în momentul în care va fi funcțional sistemul My SMIS, să se poată depune cereri de rambursare sau cereri de plată pentru prefinanțare aferente acestor proiecte
- ✓ există în continuare discuții privind necesarul de finanțare pentru aceste proiecte (fiind situații în care necesarul de finanțare excede ceea ce este prevăzut de OUG 36/ 2023 (acesta se stabilește prin scăderea din totalul eligibil a valorii rambursate sau de rambursat pentru proiectul respectiv).
- ✓ sunt și proiecte care au nevoie de actualizarea documentației tehnice, de introducerea măsurilor DNSH sau de introducerea unor măsuri de tip FSE conform recomandărilor COM pentru modificarea de Program.

Dna Mihailov a adăugat că pentru OS 2.8 *Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon* în Program, au fost alocate sumele discutate și aprobate anul trecut. Dna Mihailov a mai menționat că aceste apeluri de proiecte, nu au fost lansate până nu a existat o perspectivă clară a proiectelor etapizate. În ceea ce privește OS 2.8 *Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon* și OS 5.1, *Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane*, AM nu a putut lansa mai devreme apelurile de proiecte. Domnia sa a precizat că are

cunoștință și despre proiectele noi pregătite la nivel de proiect tehnic, cu sprijinul fondurilor europene prin accesarea Programului Operational de Asisitența Tehnică (POAT 2014-2020) . Propunerea AM a fost ca fiecare municipiu, din alocarea proprie, să finanțeze proiectele etapizate, astfel încât se fie folosite întâi fondurile alocate Programului și apoi fondurile din supracontractare, pentru a diminua presiunea asupra bugetului statului .

DI Eugen Teodorovici director în cadrul Autorității de Audit a solicitat o intervenție. Domnia sa a precizat:

- ✓ toate consiliile locale, toate structurile asociative din țara au ca soluție, clauza suspensivă pe care unii au folosit-o, unii nu
- ✓ AM-urile nu ar trebui să accepte preluarea proiectelor din perioada de programare anterioară deoarece vor fi afectate alocările fiecărui județ din actuala perioadă
- ✓ această propunere ar trebui susținută la nivel de ADR-uri, în baza bugetului disponibil
- ✓ referitor la ITI DD a menționat că un sprijin pentru bugetul de stat ar fi să se ramburseze automat sumele cheltuite. Orice cheltuială publică nu face decât să crească nivelul de economie al întregii țări.
- ✓ nu trebuia să se aștepte contractarea proiectelor; trebuia invocată clauza suspensivă atât pentru mediul privat cât și pentru public ca o soluție, pentru a aduce cât mai multe fonduri în regiunea respectivă.

DI director Teodorovici a încheiat exprimându-și încă o dată sprijinul și disponibilitatea.

Dna Mihailov, președinte al CM a mulțumit Dlui Teodorovici pentru mesaj și a menționat că proiectele noi, pregătite la nivel de proiect tehnic depășesc ca valoare sumele prealocate. Dacă din aceste sume vor fi alocate fonduri proiectelor etapizate, va fi o problemă dificilă în a găsi finanțare pentru proiectele noi. În perioada următoare vor fi lansate instrucțiuni pentru finanțarea proiectelor etapizate.

D.na Mihailov s-a referit și la gradul de implementare al proiectelor etapizate, acesta fiind în unele cazuri destul de avansat. În acest sens, a dat ca exemplu cele 2 proiecte privind *Acțiunea 4.1 Investiții destinate reabilitării și modernizării infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T și creșterea siguranței traficului* unde afectarea asupra bugetului Programului este de 5%. Totodată, a menționat că unul dintre drumuri este aproape gata ceea ce va conduce la îndeplinirea indicatorilor de etapă.

Proiectele privind *Acțiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale* au fost verificate pentru a se încadra în noile cerințe de finanțare.

Toate cele 90 de proiecte etapizate au fost analizate pentru găsirea de soluții de finanțare. Domnia sa a mai menționat că unele proiecte sunt la jumătate cu stadiul lucrărilor, pentru cealaltă jumătate așteptând finanțare de la Program.

Referitor *Acțiunea 1.5 Sprijinirea companiilor prin intermediul infrastructurilor suport de afaceri de afaceri* D.na Mihailov a precizat că există 3 proiecte (unul al primăriei Constanța și 2 beneficiari privați la care stadiul implementării a depășit 50%). Pentru acestea urmează să aibă loc discuții cu Consiliul

Concurenței deoarece regulile de ajutor de stat din Programul precedent nu mai sunt valabile, fiind necesare soluții, care ar putea fi preluarea de către bugetul de stat a acestor proiecte. În acest sens, s-au purtat discuții cu MIPE și cu Ministerul de Finanțe.

A intervenit Dl Eugen Teodorovici și a menționat existența împrumuturilor fara dobândă care pot ajuta mediul privat și pentru a dezvolta regiunea, inclusiv realizarea unui Memorandum.

A intervenit doamna Elena Coandă, reprezentanta Patronatul Național al Femeilor de Afaceri din IMM-uri care a întrebat cum se va face transferul sumelor pentru proiectele etapizate: global sau pe măsuri similare.

Dna Mihailov a menționat că lista proiectelor etapizate, pentru sectorul privat cuprinde doar cele 3 proiecte de incubatoare aferente infrastructurii de afaceri cu alocare distinctă, care nu vor afecta bugetul alocat IMM-urilor. PR SE a alocat aproximativ 40 de milioane de euro pentru infrastructura de afaceri. Acest aspect va fi discutat și cu COM pentru ca fondurile disponibile IMM-urilor să nu fie afectate.

A intervenit Dna Jeni Crăciun cu precizarea că la momentul analizei acestor proiecte etapizate, s-a realizat și o analiză a încadrării lor în activitățile permise în cadrul noului Program PR SE. Nu au fost transferate sume din OP 1 *O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale* unde se regăsește mediul privat, pentru finanțarea proiectelor etapizate. S-a mers pe încadrarea acestora, în funcție de activitățile cuprinse în cadrul proiectelor.

Dna director Sofia Alvez a menționat ca proiectele etapizate au fost promovate atât la nivel național, cât și la nivel regional. Domnia sa a precizat că în afara problemei identificării fondurilor necesare pentru implementarea proiectelor, există problema că aceste proiecte ar urma să fie prioritizate în defavoarea proiectelor perioada 2021-2027. Totodată înțelege importanța acestor proiecte, dar menționează că acestea trebuiau să fie finalizate în actuala perioadă existând și riscul ca aceste proiecte să nu respecte condițiile climatice. Proiectele etapizate ar trebui încheiate, pentru a face loc noilor proiecte. Dna director Alvez a încheiat intervenția menționând că rolul COM este acela de a găsi un echilibru între aceste tipuri de proiecte.

Dna Mihailov a propus analiza prezentării privind implementarea Programului, la un an și jumătate de la aprobarea acestuia și a dat cuvântul Dnei Jeni Crăciun, șefa AM.

Informare privind stadiul apelurilor de proiecte lansate /ce vor fi lansate în cadrul PR SE 2021-2027

Dna Crăciun a menționat :

- ✓ Programul a fost aprobat luna octombrie 2022.
- ✓ au fost lansate în consultare publică 23 de apeluri (aproximativ 60% din alocarea Programului)
- ✓ au fost lansate apeluri cu depunere de proiecte (aproximativ 400 milioane de euro, reprezentând 30% din valoarea Programului)
- ✓ Pentru Apelurile lansate, s-a realizat și analiza a proiectelor depuse

Astfel, pentru *Actiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu*

statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale, opertiunea B – clădiri publice

- Alocarea Apelului este de aproape 80 de milioane de euro FEDR și buget de stat, cu alocare indicativă pentru fiecare județ, toate județele regiunii au depus proiecte, Pentru județul Tulcea este vorba de zona non ITI (cu alocare dedicată și apel separat)
- au fost depuse 71 de proiecte pentru care s-a demarat deja evaluarea, in valoare de 190% față de valoarea alocată apelului

Pentru cel de-al doilea apel pentru eficiență energetică, *Actiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale, opertiunea A clădiri rezidențiale*

- Alocarea Apelului este de aproximativ 31 de milioane de euro, (apel închis pe 28 februarie)
- au fost depuse 30 de proiecte din 3 județe, respectiv Galați, Brăila și Buzău, in valoare de 170% față de valoarea alocata apelului.

Pentru *Acțiunea 4.1 Investiții destinate reabilitării și modernizării infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T și creșterea siguranței traficului*

- au fost depuse cele 6 proiecte prioritizate la nivelul regiunii, valoarea acestora depășind cu 56% alocarea indicativă; apelul se va închide la finalul lunii Martie 2024.

Pentru *Acțiunea 2.2 Consolidarea clădirilor publice vulnerabile la risc seismic (acțiune strategică)* Acesta este un apel în derulare, depunerea de proiecte a demarat în 22 februarie 2024, apelul fiind deschis pana la 21 august 2024, cu o alocare de 94 milioane de euro.

- Pana la momentul prezent, a fost depus un proiect care acoperă 35% din valoarea alocată județului Constanța.

Pentru *Acțiunea 5.1 Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul învățământului preșcolar și Acțiunea 5.4 Dezvoltarea infrastructurii educaționale în învățământul universitar* sunt în derulare 2 apeluri, care au fost lansate la sfârșitul lunii decembrie 2023, data de incepere a depunerii de proiecte fiind 22 februarie 2024 (detalii privind alocările celor două apeluri în materialul reuniunii).

Au fost lansate în consultare 4 apeluri de proiecte in cadrul alocarii ITI DD:

- *Actiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale, opertiunea A clădiri rezidențiale*
- *Actiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale, opertiunea B clădiri publice*
- *Acțiunea 2.2 Consolidarea clădirilor publice vulnerabile la risc seismic (acțiune strategică)*
- *Acțiunea 5.1 Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul învățământului preșcolar*

Termenul pentru transmiterea de comentarii/propuneri - 14 aprilie 2024.

Dna Mihailov propune prezentarea stadiului contractării proiectelor.

A intervenit Dl director Teodorovici referitor la problema reabilitării termice a blocurilor, unde avem apel închis cu o valoare de 78 de milioane de euro (FEDR+buget de stat), fără contribuția asociațiilor de proprietari. Domnia sa a menționat că a propus anterior găsirea unei scheme de plată eșalonate pentru

persoanele care nu pot rambursa costul reabilitării termice, fonduri care se pot folosi ulterior pentru alte obiective.

Dna Mihailov a menționat faptul că în cadrul Programului POR 2014-2020, pentru anveloparea clădirilor rezidențiale, contribuția beneficiarului era de 40% (20% UAT-ul, 20% asociația de locatari). În cadrul actualului Program PNRR contribuția solicitată din partea beneficiarului era zero. Astfel, o primărie s-a confruntat direct cu aceste probleme, ca urmare a fost necesară luarea unei decizii la nivel național de uniformizare a contribuției din partea beneficiarului.

A intervenit Dl director Teodorovici precizând că se putea găsi o formula orizontală, astfel încât să nu fie diferențieri între finanțări la nivel național.

Dna Mihailov și a menționat că actualmente atât în PR SE, cât și în PNRR contribuția asociației de locatari este 0. Din cauza faptului că sumele alocate sunt insuficiente, PR SE a prevăzut și utilizarea instrumentelor financiare. Împreună cu Banca Europeană de Investiții (BEI) se va stabili până la sfârșitul anului care va fi instrumentul potrivit, cu componentă grant plus credit. Totodată dumneaei a menționat faptul că este posibil ca instrumentul financiar să combine acțiunile privind eficiența energetică cu consolidarea pentru risc seismic, Regiunea Sud-Est fiind o regiune cu risc seismic mare.

Deși în PR SE cele două acțiuni sunt separate s-a reușit combinarea celor două finanțări:

- clădirile cu risc seismic care au solicitat finanțare, au fost obligate să rezolve și problema eficienței energetice, ca activitate auxiliara
- pentru eficiență energetică, clădirile care aveau nevoie și de consolidare au putut beneficia de un buget de 20% pentru aceasta ca activitate auxiliară.

La finalul intervenției sale, dna Mihailov a menționat că pentru clădirile private este nevoie de fonduri și se așteaptă sprijin din partea BEI, care a experimentat aceste instrumente în alte state din UE.

Dna Mihailov a propus continuarea analizei stadiului contractării proiectelor și a dat cuvântul Dnei Jeni Crăciun, șefa AM.

Informare privind contractarea proiectelor in cadrul PR SE/ Informare privind contractarea proiectelor de drumuri județene și aplicarea principiului DNSH

Dna Crăciun a precizat că există:

- 108 proiecte depuse,
- 5 proiecte în etapa de contractare
- 1 proiect contractat

explicația numărului mare de proiecte aflate în etapa de evaluare tehnică și financiară (ETF) este faptul că în cadrul Acțiunii 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale, operațiunea A clădiri rezidențiale și Acțiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale, operațiunea B clădiri publice sunt 2 Apeluri de proiecte, cu termen de depunere de 28 februarie, 90% din proiecte fiind depuse în ultimele 2 zile până la închiderea apelului. Pentru aceste proiecte s-a început evaluarea tehnică și financiară.

În privința proiectelor contractate, situația este următoarea:

Pentru Acțiunea 4.1 Investiții destinate reabilitării și modernizării infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T și creșterea siguranței traficului

- există un proiect contractat, pentru 5 proiecte s-a finalizat etapa de evaluare tehnică și financiară, unul fiind deja în etapa de contractare, urmând ca și celelalte să fie introduse în etapa de contractare, la momentul aprobării supracontractării pentru acest apel.

Pentru Acțiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale, în etapa de contractare sunt 4 proiecte.

- a fost semnat și primul contract pentru *Acțiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale, opțiunea B clădiri publice* (nu apare menționat în documentele reuniunii, întrucât data semnării a fost după elaborarea acestora.

Referitor la Acțiunea 4.1 Investiții destinate reabilitării și modernizării infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T și creșterea siguranței traficului, domnia sa a prezentat câteva informații privind aplicarea principiului DNSH în cadrul acestor proiecte:

- ✓ modul în care sunt vizate cele șase obiective de mediu din regulamentul privind taxonomia, regulamentul 852, respectiv: atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbări climatice, utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine, tranziția către o economie circulară, prevenirea și controlul poluării și protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor
- ✓ AM a elaborat o metodologie privind abordarea aspectelor legate de imunizare și DNSH în cadrul proiectelor depuse în cadrul PR SE, disponibilă pe site-ul programului, aceasta fiind actualizată la începutul acestui an luând în considerare și acțiunile aferente proiectelor etapizate. Documentul ajută solicitantii în cadrul documentațiilor tehnice, să dezvolte măsurile necesare pentru a răspunde cerințelor privind cele șase obiective de mediu.
- ✓ aceste măsuri sunt sau vor fi incluse în cererile de finanțare, evaluate în etapa de evaluare tehnico-financiară a proiectului și monitorizate în implementare și în perioada de durabilitate.
- ✓ în ghidului solicitantului, referitor la Acțiunii 4.1 *Investiții destinate reabilitării și modernizării infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T și creșterea siguranței traficului* au fost următoarele opțiuni privind introducerea sau luarea în considerare a măsurilor privind imunizarea și DNSH:
 - includerea în cererea de finanțare - documentația tehnico-economică a proiectelor- a măsurilor de imunizare sau realizarea unei investiții separate, o documentație separată inclusă în cadrul proiectului (un proiect cu două documentații din care una să fie aferentă măsurilor de imunizare).
 - măsurile de imunizare să facă obiectul unui proiect ce va fi depus în cadrul acțiunii Acțiunii

2.3 Dezvoltarea de perdele forestiere de-a lungul drumurilor județene, sau în cadrul acțiunii 4.1b -*Instalarea de puncte de realimentare/ reîncărcare pentru vehicule electrice pe traseele drumurilor județene reabilitate, în afara localităților care implementează PMUD*, astfel încât la depunerea proiectului de drum județean, solicitantul își asuma și depunerea unui proiect în cadrul celor două apeluri menționate.

Din analiza proiectelor depuse în cadrul Acțiunii 4.1, au reieșit ca măsuri incluse în cadrul proiectelor: crearea de perdele forestiere, aliniamente de arbori, amenajarea de spații verzi și plantarea de gard viu și arbuști precum și instalarea de puncte de realimentare. Un singur proiect are ca și opțiune depunerea unui proiect separat în cadrul acțiunii 4.1.b *Instalarea de puncte de realimentare/ reîncărcare pentru vehicule electrice pe traseele drumurilor județene reabilitate, în afara localităților care implementează PMUD*

A intervenit Dna Mihailov președinte al CM referitor la sustenabilitatea proiectelor în cadrul Acțiunii 4.1, menționând faptul că:

- ✓ În urma unui audit al Comisiei Europene aferent POR 2014-2020 a reieșit necesitatea de a se acorda o atenție sporită sustenabilității acestor investiții din partea beneficiarului. Au fost 3 recomandări:
 - achiziționarea de echipamente care să permită cântărirea vehiculului care traversează drumul,
 - realizarea unui plan de management și control al traficului (există mașini care nu respectă întotdeauna tonajul cu efecte negative asupra drumului)
 - informarea transportatorilor cu privire la obligațiile lor.
- ✓ În ghiduri nu au fost prevăzute ca fiind cheltuieli eligibile utilajele de cântărire a autovehiculelor care trec pe drumurile respective, neavând aceste recomandări la momentul elaborării ghidurilor. Vor urma discuții cu beneficiarii proiectelor, în vederea identificării celor mai bune soluții pentru asigurarea sustenabilității proiectelor, prin aceste măsuri. Celelalte 2 măsuri recomandate vor fi introduse în contractele de finanțare. Pentru contractul semnat se poate face un act adițional; pentru celelalte contracte urmează să se identifice cea mai bună soluție având în vedere că abordarea este la nivel național.
- ✓ e foarte importantă diferența dintre POR 2014-2020 și PR SE 2021-2027 deoarece pe lângă elementul DNSH care presupune obligații suplimentare pentru investitorul în infrastructura de drumuri, PR SE a pus în valoare și siguranța rutieră. Mai mult de jumătate din proiectele de drumuri pregătite prin POAT au avut și un audit de siguranță rutieră. Elementele acestea de noutate (siguranța rutieră, DNSH și zona de întreținere a drumurilor) sunt elemente noi față de ceea ce s-a finanțat în trecut. Dna Mihailov a adresat rugămintea beneficiarilor, să susțină și să respecte aceste recomandări impuse la nivelul Uniunii Europene.

Prezentarea criteriilor de selecție ale proiectelor finanțate în cadrul Instrumentului Teritorial Integrat Delta Dunării

Dna Mihailov, președinte al CM, a propus prezentarea criteriilor de selecție pentru proiectele finanțate în cadrul ITI DD prima acțiune fiind Acțiunea 1.6 Operațiunea A1 *Creșterea competitivității microîntreprinderilor* și a dat cuvântul doamnei Jeni Crăciun, șefa AM.

Dna Crăciun a menționat că prezentarea cuprinde doar elementele principalele detaliile regăsindu-se în materialele transmise anterior și la mapă.

Pentru microîntreprinderile din ITI DD, s-a propus în modificarea de Program transmisă la COM, în luna decembrie 2023, ca eligibilitatea solicitanților să fie extinsă și pentru mediul rural din ITI DD. Criteriile vizează atât mediul urban cât și mediul rural și sunt împărțite în două categorii: *eligibilitatea solicitanților și eligibilitatea proiectului și a activităților*. Domnia sa a precizat că va încerca în prezentarea punctarea diferențelor față de apelurile regionale:

- pentru zona ITI DD, solicitanții eligibili sunt societățile înregistrate în baza legii 31/1990, societățile cooperative în baza legii 1/2005 și asociațiile și fundațiile în baza ordonanței 26/2000, cu activitate economică, (completare discutată cu Consiliul Concurenței), respectiv și asociații și fundații cu activitate economică. Dna Crăciun a menționat că au fost identificate câteva criterii specifice apelului pentru ITI DD care țin de specificul zonei și care au fost incluse în ghidul pentru micro-întreprinderi ITI DD și anume: *sediul social sau punctul de lucru fiscal* trebuie să se afle în arealul ITI DD mediul urban sau rural. În POR 2014-2020 a fost vorba de punct de lucru, sediu social sau punct de lucru, în PR SE fiind vorba de punct de lucru fiscal;
- criteriile de excludere a unui solicitant de la finanțare, vizează capacitatea financiară a solicitantului de a asigura contribuția proprie, (în cazul ajutorului de minimis, contribuția fiind de minim 10% din totalul eligibil). Criteriile cele mai importante care țin de solicitanți, vizează:
 - lipsa obligațiilor de plată nete neachitate în termen la bugetul de stat sau bugetul local,
 - neîncadrarea în categoria întreprinderilor în dificultate,
 - fără activitatea suspendată temporar în anul depunerii cererii de finanțare și în anul anterior,
 - cel puțin un an integral a desfășurat activitate anterior depunerii cererii de finanțare,
 - obținerea de profit din exploatare în anul anterior depunerii cererii de finanțare,
 - înregistrarea unui număr mediu de salariați de cel puțin unu la data depunerii cererii de finanțare.
 - investiția propusă vizează o singură clasă de cod CAEN. Lista a codurilor CAEN, destul de generoasă și vizează domenii diverse: producție, servicii, turism, sănătate umană;
- drepturile pe care trebuie să le prezinte solicitantul, Dna Crăciun a menționat că este vorba de drepturi reale, în baza cărora să poată obține autorizația de construcție (pentru investițiile ce vizează și lucrări), iar durabilitatea proiectului (3 ani de la plata finală) preia condiții din Regulamentul 1060 privind delocalizarea activității sau modificarea proprietății, modificarea substanțială a investiției care să afecteze natura și obiectivele sau condițiile pentru care a fost acordată;
- condițiile de excludere (activități, cum ar fi cele cu caracter obscen, erotic, jocuri de noroc și alte tipuri de activități) menționând că respectarea condițiilor privind imunizarea și DNSH-ul se aplică la fel ca pentru toate proiectele din PR SE;
- personalul angajat în cadrul proiectului să aibă domiciliul în ITI DD, un criteriu separat;
- referitor la valoarea nerambursabilă (între 20.000 și 200.000 de euro) Dna Crăciun a apreciat că aceasta s-a modificat conform regulamentului, valoarea fiind crescută la 300.000 de euro. Dumneaei a mai menționat faptul că indicatorii din cadrul PR SE au fost stabiliți, luând în calcul valoarea maxima de 200.000 de euro care se regăsește și în cadrul ghidului. Verificarea încadrării și respectării ajutorului de minimis se va face utilizând valoarea de 300.000 de euro;

- proiectul va trebui să răspundă tuturor aspectelor care vizează temele orizontale, respectiv dezvoltare durabilă, egalitate de șanse, gen, nediscriminare și accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități.

Referitor la accesibilitatea persoanelor cu dizabilități, Dna Crăciun a punctat că s-a primit de la MIPE ca recomandare (plecând de la un audit al CE), cerința ca pentru aceste echipamente auxiliare fundamentarea din cadrul cererii de finanțare, să se facă în baza unei analize reale a utilizării acestor echipamente. Este vorba de echipamentele pentru adaptarea persoanelor cu dizabilități sau producerea de energie regenerabilă deoarece sunt aspecte punctate suplimentar în evaluarea tehnică și financiară. Referitor la imunizarea climatică și abordarea DNSH, documentațiile tehnice vor trebui să cuprindă de asemenea măsurile din metodologia publicată pe site-ul PR SE.

Din punct de vedere al activităților, Dna Crăciun a menționat că vor fi eligibile construirea, modernizarea, extinderea de infrastructuri și asigurarea utilităților necesare, precum și dotarea cu active corporale și necorporale. Specific apelului, în consultare, a reieșit necesitatea includerii în cheltuielile eligibile a echipamentelor mobile, dotarea cu mijloacele de transport pasageri, rutier și sau naval, doar pentru arealul ITI DD și doar pentru 4 coduri CAEN care vizează serviciile de asistență medicală, în limita a 15% din bugetul total eligibil al proiectului.

Alte tipuri de activități eligibile sunt legate de extinderea pe diferite piețe, dotarea cu active necorporale, activități din domeniul economiei circulare, simbioză industrială, promovarea asmprenței de mediu a produsului sau organizarea de studii privind amprenta de carbon. Totodată, Dna Crăciun a prezentat și activitățile excluse de la finanțare, investiții legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea și arderea combustibililor fosili, ceea ce presupune că nu sunt eligibile nici echipamentele, utilajele și instalațiile de lucru sau alte active corporale care funcționează prin arderea de combustibil fosil, eligibile fiind doar cele alimentate exclusiv electric.

Din punct de vedere al criteriilor de selecție, Dna Crăciun a precizat că grila de evaluare a fost structurată în două secțiuni: prima secțiune cuprinde contribuția proiectului la realizarea obiectivului specific, capacitatea financiară a solicitantului, sustenabilitatea investiției, contribuția la tranziția verde și teme orizontale și activități de marketing, a doua secțiune vizează calitatea planului de afaceri, considerată necesară pentru ca proiectul să fie finanțat, cu criterii punctate cu 0 sau 1, punctarea cu 0 însemnând respingerea proiectului.

Referitor la criteriul „contribuția proiectului la realizarea obiectivelor specifice”, dna Crăciun a prezentat subcriteriile:

- investiția face parte din unul din domeniile identificate în Strategia Regionala de Inovare RIS 3 și codul CAEN este aferent soldului negativ al balanței comerciale (fiecare, cele două însumate, având un punctaj maxim - 9 puncte)
- caracterul inovativ al investiției, (punctaj maxim - 7 puncte acordat în cazul în care este inovație de produs, serviciu și proces)
- proiectul propune implementarea de recertificări ale unui sistem de management și sau produs sau serviciu
- crearea de noi locuri de muncă (punctaj maxim -7 puncte, dacă se creează cel puțin 3 locuri de muncă)
- rata de creștere a cifrei de afaceri (dna Crăciun a punctat că nu este vorba de creșterea cifrei de afaceri, ci de rata creșterii cifrei de afaceri, o definiție care pornește de la indicatorul din Program, comparând anul premergător depunerii aceluși proiect cu primul an de după finalizarea proiectului). Pentru a obține un punctaj de 7 puncte, această rată trebuie să fie mai mare sau egală cu 5%

- îmbunătățirea semnificativă a capacității tehnologice este detaliată în 3 opțiuni, fiecare având punctajul aferent, însumând un punctaj maxim de 6 puncte și vizează tehnologie avansate, tehnologie ITC, customizare de masă, investiții pilot, capacitate tehnologică și organizațională.

Referitor la criteriul „capacitatea financiară a solicitantului”, dna Crăciun a prezentat subcriteriile:

- rata solvabilității generale (punctaj maxim- 5 puncte mai mare sau egală cu 1)
- rata rentabilității financiare (punctaj maxim- 5 puncte, rata trebuie să fie mai mare sau egală cu 7%)
- contribuția solicitantului la valoarea cheltuielilor eligibile (punctaj maxim- 5 puncte, câte 0,5 puncte pentru fiecare punct procentual pentru contribuția proprie la cheltuielile eligibile)
- raportul dintre quantumul finanțării nerambursabile solicitate și cifra de afaceri (punctaj maxim- 5 puncte în condițiile în care acest raport este mai mic sau egal cu 1)

Referitor la criteriul „sustenabilitatea investiției” Dna Crăciun a prezentat subcriteriile:

- rata internă de rentabilitate (punctaj maxim- 5 puncte dacă această rată este mai mică sau egală cu 3 și a percizat că se vor finanța acele proiecte care nu sunt bancabile, care în lipsa acestei finanțări nu ar putea obține finanțare din alte surse)
- fluxul de numerar (punctaj maxim- 5 puncte dacă acesta este pozitiv în toată durata de analiză a investiției conform machetei financiare).

Referitor la criteriul „contribuția la tranziția verde și la teme orizontale”, dna Crăciun a prezentat subcriteriile care se punctează suplimentar în acea etapă și anume:

- măsuri care vizează economia circulară
- măsuri de îmbunătățire a calității mediului înconjurător de îmbunătățire a mediului
- măsuri care susțin principiul nature-based solutions (NBS);
- măsuri privind crearea și adaptarea infrastructurii, echipamentelor pentru utilizarea persoanelor cu dizabilități
- măsuri suplimentare din metodologia privind DNSH

Referitor la criteriul „activitățile de marketing și internaționalizare”, dna Crăciun a prezentat subcriteriile:

- activitățile de internaționalizare (punctaj maxim- 3 puncte)
- activități de marketing (punctaj maxim- 1 punct)

A doua secțiune a grilei de evaluare, criteriul „calitatea planului de afaceri”, vizează:

- bugetul proiectului
- respectarea criteriilor minime privind dezvoltarea durabilă
- egalitatea de șanse, egalitatea de gen
- dacă proiectul contribuie la realizarea obiectivelor strategiei ITI DD și are un caracter integrat.

Domnia sa a precizat că s-au primit de la MIPE, pentru toate proiectele din arealul ITI DD, orientările privind instrumentele teritoriale, fiind pentru prima dată când există orientări naționale aprobate. Aceste orientări stabilesc abordările, privind ITI din România, inclusiv ITI DD. Avizul ADI ITI DD este menționat în aceste orientări ca fiind un document obligatoriu de solicitat pentru apelurile cu alocare dedicată ITI DD.

Dna Crăciun a menționat faptul că în perioada de elaborare și consultare a ghidurilor dedicate ITI DD această activitate se desfășoară în comun cu colegii de la ITI DD.

Dna Mihailov, președinte al CM a dat cuvântul dnei Sofia Alvez, director General Adjunct Direcția Generală Politică Regională și Urbană.

Dna director Sofia Alvez a menționat importanța instrumentului ITI și totodată că activitățile începute în

perioada anterioară, pot fi continuate învățând din elementele pozitive și negative care au caracterizat cei 5 ani de implementare a mecanismului. Mecanismul ITI DD merită o atenție deosebită și merită văzut care va fi impactul real asupra vieții oamenilor pentru care se vrea o dezvoltare sustenabilă. Delta Dunării este unul din cele mai frumoase locuri din România și din lume. Totodată, domnia sa menționează ca apreciază efortul depus în ultimii 5 ani privind instrumentul ITI și subliniază faptul că implementarea unui ITI include multe provocări. Domnia sa și-a încheiat discursul mulțumind dnei Mihailov precum și întregii echipe care a lucrat.

Dna Mihailov a mulțumit Dnei director Alvez pentru mesajul transmis și a completat menționând că mecanismul ITI este complex din punct de vedere al numărului de actori implicați, precum și a capacității de a pregăti proiecte. Referitor la diferența față de programul regional precedent, dumneaei a menționat investițiile pentru IMM-urile din zonă care nu au avut impactul scontat, întrucât nu s-a înțeles că proiectele erau dedicate locuitorilor din DD. Urmare a acestui fapt, în PR SE vor fi corectate aceste erori astfel:

- IMM-urile care vor accesa proiecte vor trebui să facă parte din acest parteneriat pentru locuitorii Deltei.
- autoritățile implicate în gestionarea fondurilor europene vor trebui să demonstreze că fondurile pentru IMM-uri au contribuit la binele comunității, nu doar la creșterea cifrei de afaceri în zonă.
- ghidul pentru microintreprinderi se află în consultare pentru 30 de zile
- obținerea avizului ADI ITI DD care demonstrează că proiectul contribuie la dezvoltarea integrată a zonei, ca un criteriu de eligibilitate.
- punctul de lucru fiscal și angajații care trebuie să aibă domiciliu în zona ITI DD. Fondurile europene alocate trebuie să ajute și comunitatea, nu doar mediul privat.

A intervenit DI Filimon Primvicepreședinte dezvoltare teritorială, reprezentant al CNIPMMR:

- ✓ dumnealui a apreciat utilitatea instrumentului ITI DD precum și fondurile alocate IMM-urilor dar totodată
- ✓ și-a exprimat dezamagirea față de fenomenul produs în zonă. Fondurile alocate zonei trebuiau să fie pentru IMM-urile din DD. Faptul că s-a permis și altor potențiali beneficiari să acceseze fondurile din ITI a fost o greșeală.
- ✓ domnia sa crede că autoritățile au fost permissive și suspectează o colaborare care nu trebuie să se mai repete.

DI Filimon a mulțumit celor prezenți și a prezentat observațiile domniei sale vizavi de prezentarea Dnei Crăciun:

- domnia sa apreciază creșterea ajutorului de minimis la 300.000 de euro
- a menționat crearea de noi locuri de muncă ca și criteriu universal valabil, introdus ca urmare a presiunii confederațiilor sindicale și a nevoii sociale.
- pentru proiectele de dezvoltare, de creștere a productivității muncii, de re tehnologizare, acest criteriu nu se mai justifică.
- Programul de tranziție justă (PTJ) există criterii care nu se pot realiza, existând un decalaj între ceea ce se cere și ceea ce se poate, materiile prime, materialele și utilajele care nu pot fi achiziționate din cauza faptului că nu a reușit să identifice o piață de desfacere, menționând totodată că nu există o corelare între cerințe și posibilități (nu există o industrie adaptată acestor cerințe, ceea ce poate implica pierderea fondurilor europene).

Dna Mihailov a mulțumit Dlui Filimon și a răspuns că cerința achiziției echipamentelor și utilajelor alimentate electric, provine din regulamentele europene de finanțare. Totodată, a mai menționat faptul că deși poate fi complicată gasirea utilajelor, se pot face și alte lucruri și anume lucrări aliniate normelor europene.

Referitor la PTJ, Dna Mihailov a amintit că se află în derulare o axă dedicată IMM-urilor unde deja au fost depuse proiecte, unele foarte bune, urmând a fi finanțate și care respectă normele europene.

Dna Mihailov a făcut referire și la criteriul privind locurile de muncă, în special pentru zona ITI DD. S-au primit propuneri de a renunța la criteriul de a avea un minim un loc de muncă înaintea depunerii proiectului, care vor fi analizate. Cu toate acestea, este un criteriu la care nu se poate renunța. Anterior programului numărul de locurilor de muncă care trebuiau create prin proiect, a fost mult mai mare dar în urma negocierilor cu CE, acest criteriu a fost redus. Dumneai a mai menționat că solicitarea de a renunța la acest criteriu nu este fezabilă existând și indicatori de program care măsoară atât locurile de munca nou create (mai ales în zona ITI DD) și câte firme au reușit să-și crească cifra de afaceri. Domnia sa a menționat și faptul că nu se dorește crearea de locuri de muncă artificiale pentru obținerea de punctaj.

A intervenit Dna Elena Coandă președinte al PNFAIMM și a prezentat observațiile identificate privind elementele de eligibilitate prezentate:

- ✓ apreciază măsura rezidenței fiscale în zona ITI și propune să fie acordat punctaj pentru IMM-urile care au deja domiciliul în zona ITI înainte de lansarea programului.
- ✓ apreciază ca restrictiv criteriul de eligibilitate al angajării de personal din zona ITI și prezintă ca exemplu zona horeca, și anume angajarea unui manager performant din altă zonă. Propune acordarea de punctaj suplimentar personalului anajat din zona ITI, fără a fi condiție obligatorie ca locurile de muncă nou create să fie ale persoanelor cu rezidență în zona ITI.
- ✓ referitor la criteriile de selecție care sunt și monitorizate, apreciază că punctajul de 7 puncte este un punctaj foarte mare pentru cifra de afaceri deoarece este dificilă previzionare unei cifre de afaceri crescută și care să poată fi și îndeplinită. Domnia sa menționează acest aspect în calitate de beneficiar care nu a reușit să crească cifra de afaceri și a justificat de ce nu a reușit să-si atingă indicatorul. În acest context, domnia sa propune scăderea punctajului de 7 puncte pentru acest criteriu.

Dna Mihailov a răspuns propunerilor prezentate menționând faptul că nu poate fi acordat tratament preferențial din punctul de vedere al Consiliului Concurenței și al competiției, eligibilitatea fiind dată tocmai de punctul fiscal realizat prin proiect.

Dna Elena Coandă intervine menționând o ședință a CM București Ilfov unde CC a sugerat punctarea suplimentară a rezidenților permițând astfel și nerezidenților să participe.

Dna Mihailov a amintit că scopul acestor punctaje este dezvoltarea zonei. Dumneai a menționat o discuție cu CC privind IMM-urile și anume ca o parte din fonduri să fie pentru cheltuieli salariale (ajutor de stat nu de minimis) deoarece unele IMM-uri din zonă se confruntă cu dificultăți în a avea cash flow-ului, mai ales afacerile care se extind sau se află la început. În momentul în care există deja obligativitatea unei firme din afara ITI DD (abordarea fiind aceeași și pentru PTJ) de a avea punct de lucru fiscal, deja firma este supusă unor obligații suplimentare față de o firmă cu punct de lucru obișnuit. Se evită astfel crearea unor disparități. Criteriile propuse trebuie să se plieze pe zona ITI DD. Particularizarea PR SE va trebui să

răspundă șomajului, oamenilor care nu sunt înregistrați ca șomeri. Totodată dumneaei a menționat faptul că persoanele nerezidente pot fi angajate în cadrul respectivei firme, dar salariul nu va fi eligibil. Salariile sunt pentru rezidenți. Ghidul pentru microîntreprinderi se află în consultare publică.

A intervenit on-line Dna Suhov, Ordinul Arhitecților din România - Filiala Teritorială Dobrogea și a precizat importanța instrumentului ADI ITI Delta Dunării care a mers în paralel cu Regulamentul cadru pentru urbanism pentru rezervația biosferei Delta Dunării. Dumneaei a menționat o problemă cu care s-au confruntat la Tulcea în Comisia Tehnică de Urbanism, unde ajung unele din proiectele finanțate cu contractul de finanțare semnat iar o parte dintre acestea nu se încadrează în acest regulament (zona are reguli foarte stricte privind construcția, chiar și pentru materialele folosite). Dumneaei propune ca în ghidul solicitantului, acest aviz de conformare pentru construcția în DD să se obțină la început încă din primele faze de proiectare. În forma actuală a ghidurilor un contract nu se poate implementa proiectul nefiind conform cu cerințele biosferei.

Dna Mihailov, președinte al CM a mulțumit pentru intervenție și a menționat că aceste aspecte sunt importante și pot fi preluate în ghiduri.

Dna președinte al CM dă cuvântul D-lui director Teodorovici care precizează:

- ✓ ITI DD a fost primul ITI din România fiind gândit doar pentru zona biosferei Deltei Dunării, nu pentru întregul județ. Dumnealui a menționat că deși poate nu trebuia finanțat întregul județ Tulcea, până la urma a fost un câștig, județul beneficiind prin acest instrument, de proiecte majore cu impact major la dezvoltarea zonei (pod, spital, drum expres etc). Având în vedere faptul că DD este o zonă cu specific aparte, una din cele două zone defavorizate ale României pe care guvernul le încurajează, în zonă trebuie să se dezvolte activitate economică. Criteriile pentru firme ar trebui gândite diferit față de întreaga țară.
- ✓ ar trebui eliminat criteriul privind istoricul unei firme încurajând orice investiție în zona respectivă.
- ✓ orice firma din România care dorește să investească în zonă ar trebui încurajată, punând accent pe codurile CAEN care se pretează zonei
- ✓ propune un criteriu de selecție care să fie legat de contribuția proiectului la dezvoltarea zonei
- ✓ referitor la numărul de angajați, acesta trebuie să fie definit de antreprenori. Principalul scop este dezvoltarea economică, nu crearea de locuri de muncă; acestea vor fi atrase implicit odată cu dezvoltarea activităților zonei. Orice ITI din România înseamnă o zonă diferită cu necesități diferite
- ✓ punctarea activității cu cel mai mare potențial de dezvoltare a zonei ar trebui să fie principalul criteriu de punctare.
- ✓ după desfășurarea reuniunii CM, ar fi necesară încă o consultare scrisă a membrilor CM și actorilor implicați din județul Tulcea, care să cuprindă și observațiile prezentate privind ITI DD și ulterior aprobate criteriile.

Dna președinte al CM preia discuția și menționează că propunerile prezentate vor fi discutate împreună cu reprezentanții ADI ITI DD pentru ca mecanismul ITI pentru IMM-urile din zonă să fie diferit față de nivelul regional. Vizavi de eligibilitatea oricărei firme care dorește să investească în zonă, Domnia sa precizează că ar putea fi vorba și de start up-uri, iar PR SE nu finanțează start up-uri. Vizavi de capacitatea financiară, domnia sa precizează că aceasta a fost punctată, din cauza resurselor financiare reduse.

În opinia domniei sale trebuie găsită acea formulă de finanțare care să atragă și să valorifice resursele și potențialul local. Dna Mihailov încheie cu rugămintea către DI Teodorovici ca propunerile adresate să fie transmise și prin e mail, urmând ca în termen de o săptămână ghidul pentru microîntreprinderi și pentru IMM-uri să fie postat pe site.

DI Bogdan Mucileanu reprezentantul ADI ITI DD a dorit să menționeze că în POR 2014-2020 au fost finanțate doar IMM-urile din mediului urban (respectiv orașul Sulina), o mare parte din Delta Dunării fiind deci ineligibilă (nu este mediul urban), iar impactul acelor investiții nu a putut fi unul major. În PR SE sunt beneficiari eligibili și IMM-urile din mediul rural pentru a da o șansă și oamenilor din zonă. IMM-urile din rural au fost eligibile în cadrul PNDR, dar nu în POR. Fiind un program pilot au fost și erori. Cu toate acestea ceea ce s-a realizat în perioada anterioară în zona ITI este remarcabil așa cum a punctat și DI Teodorovici.

În încheiere, dl. Mucileanu s-a referit la numărul de proiecte pentru microîntreprinderi, aproximativ 25, un număr mic pentru a avea impact în dezvoltarea zonei.

Dna Mihailov dă cuvântul Dnei Iva Maric manager program în cadrul DG REGIO.

- ✓ În ceea ce privește intervenția reprezentanților pentru IMM-uri, domnia sa a precizat că observația a fost bună, fiind intradevăr dificil să crești productivitatea și în același timp și numărul angajaților. Așa cum a punctat și Dna Mihailov s-a încercat crearea unui echilibru între cele 2 criterii, lasând la altitudinea angajatorului numărul de locuri de muncă care vor fi create și cum vor contribui la program, ambele criterii fiind indicatori ai programului.
- ✓ În Program există cerința ca perioada de durabilitate să fie 3 ani iar în ceea ce s-a prezentat, perioada de durabilitate este de 5 ani și ar dori o clarificare a acestui aspect.
- ✓ în ceea ce privește tranziția verde, nu ar trebui și nu pot fi sprijinite acele proiecte care nu vor contribui la tranziția verde. Obiectivul COM este creșterea nivelului tehnologic al companiilor mici și mijlocii prin investiții în tehnologii mai eficiente și mai puțin daunătoare mediului. Acesta este obiectivul COM și apreciază ca nu va fi o povară prea mare pt IMM-urile locale. Tehnologiile folosite de majoritatea IMM-urilor românești necesită actualizare, întrucât tehnologiile avansate conduc și la un proces tehnologic mai eficient.
- ✓ Referitor la criteriile privind codurile CAEN pentru servicii medicale, Dna Maric a dorit să știe dacă furnizorii acestor servicii vor fi afiliați rețelei medicale de sănătate publică și dacă acele servicii vor fi disponibile tuturor locuitorilor din zonă

Dna Mihailov, președinte al CM a dat cuvântul dnei Jeni Crăciun, șeful AM, pentru a răspunde întrebărilor adresate de Dna Maric.

Referitor la perioada de durabilitate, dna Crăciun precizează că este vorba de 3 ani nu 5 ani, a mulțumit pentru comentariile privind tranziția verde, iar pentru serviciile medicale este vorba de 4 coduri CAEN serviciile respective fiind destinate populației din Delta Dunării.

Dna director Sofia Alvez a mulțumit pentru intervențiile privind ITI DD și menționează că este important să fie înțelese nevoile celor din teritoriu care vor beneficia în urma acestor intervenții.

Domnia sa menționează că este complicat să se identifice ex- ante criteriile pentru un proiect bun. Reprezentanții COM, împreună cu AM încearcă îndrumarea investițiilor către o anumită direcție, acesta fiind motivul pentru care există criterii și cerințe la nivel european fără a impune AM tehnologia care

trebuie achiziționată. Dna director Alvez a precizat că nu a fost impusă nici o firmă pentru achiziția de tehnologie. Există cerințe la nivel european ambițioase mai ales criteriile de mediu, intenția fiind de a forța România și IMM-urile din România să investească în tehnologie avansată. Finanțarea este pentru a sustine și incuraja progresul în domeniu. Trebuie găsit un echilibru între cerințe și ceea ce se întâmplă pe teren. Tocmai acesta este și rolul acestor CM, de a verifica dacă realitatea corespunde cu așteptările din partea COM. Așa cum s-a menționat nu e vorba doar de un criteriu, ci de mai multe criterii cu punctaje alternative. Dacă acest fapt nu este de ajuns, se poate discuta pentru a identifica soluții pentru viitor. Scopul este promovarea activității economice în zona DD, crearea de noi locuri de muncă, descurajând emigrarea și alte probleme care trebuiesc rezolvate. Domnia sa menționează că sunt flexibili în a opera modificări de Program, atunci când acestea nu corespund nevoilor. Intenția este încurajarea afacerilor locale. Întreprinderile trebuie să rămână în regiune și să creeze locuri de muncă. COM nu dorește ca întreprinderile din afara zonei ITI DD să beneficieze de fondurile alocate ITI (care nu sunt foarte multe) iar după câteva luni să părăsească zona, fără a avea impact asupra comunității locale. Criteriile trebuie să-i detremine pe oameni să rămână în zonă.

DI Filimon a preluat cuvântul, spunând că, în discursul său nu a fost vorba de dirijare sau de o impunere privind utilajele sau materia primă care să se încadreze în tranziția verde. Ceea ce domnia sa a dorit să scoată în evidență, este existența unor decalaje între cerințele COM și posibilitatea de a avea industrie și producători adaptați cerințelor de mediu. În opinia dumnealui, prioritară ar fi trebuit să fie dezvoltarea industriei adaptată normelor impuse. În momentul de față, nu au identificat furnizori pentru utilaje performante care să corespundă cerințelor pentru tranziția verde.

Dna director Alvez a intervenit, cu mențiunea că cererea este aceea care modelează afacerea și totodată recunoaște faptul că în UE trebuie consolidată producția de produse verzi, propunerea fiind adoptată cu mult timp în urmă. O parte din fondurile din Politica de Coeziune pot fi alocate pentru energia verde.

Dupa pauză, dna Mihailov a propus reluarea discuțiilor și parcurgerea următoarelor puncte de pe agendă, respectiv prezentarea criteriilor pentru Instrumentul Teritorial ITI DD, pentru acțiuni care vizează infrastructura publică și prezentarea Criteriilor de selecție pentru Acțiunea 1.6 *Stimularea activităților inovatoare și creșterea competitivității IMM-urilor* și i-a dat cuvântul dnei Jeni Crăciun, șef AM PR SE.

Dna Crăciun a prezentat cele 4 acțiuni rămase pe agenda pentru ITI DD:

- Acțiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale, opțiunea A clădiri rezidențiale
- Acțiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale, opțiunea B clădiri publice
- Acțiunea 2.2 Consolidarea clădirilor publice vulnerabile la risc seismic (acțiune strategică)
- Acțiunea 5.1 Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul învățământului preșcolar

și a punctat doar ceea ce este modificat pentru criteriile pe ITI DD față de aceleași acțiuni prezentate anterior CM-ului pentru acțiuni non ITI:

- ✓ Acțiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut

de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale, operațiunea A clădiri rezidențiale - sunt eligibili solicitanți atât din mediul urban, cât și din mediul rural, o modificare inclusă în modificarea de Program transmisă COM în luna decembrie 2023, cu extinderea solicitanților și pentru mediul rural și transferul unei sume de la un alt obiectiv specific;

- ✓ pentru lucrări de eficiență energetică, acestea sunt completate de acțiuni auxiliare în limita a 15% din valoarea eligibilă a lucrărilor;
- ✓ finanțarea nerambursabilă este de minim 150.000 euro și de maxim 1.500.000 de euro;
- ✓ regimul de înălțime este diferit, adaptat pentru arealul ITI DD, ca urmare a consultării cu reprezentanții ADI ITI Delta Dunării, pentru mediul urban P+2 și pentru mediul rural P+1;
- ✓ se păstrează aceleași condiții ca și în arealul non-ITI privind contribuția, în sensul de reducere a consumului de energie primară și a emisiilor de dioxid de carbon mai mult sau egal cu 40%, în comparație cu starea de prerenovare;

- cu privire la criteriile de selecție:

- la criteriile de eligibilitate, se adaugă și contribuția proiectului la realizarea obiectivelor strategiei ITI DD și caracterul integrat al proiectului, elemente care fac obiectul avizului dat de ADI ITI Delta Dunării.

-în ceea ce privește criteriile de selecție, modificările adaptate pentru ITI DD sunt:

- introducerea a două grile diferite pentru mediul urban și pentru mediul rural, diferența între cele două grile fiind la criteriul 1.3- numărul gospodăriilor pentru o clasificare mai bună a consumului de energie: pentru mediul urban punctajul maxim este pentru un număr mai mare sau egal cu 40 de gospodării iar pentru mediul rural punctajul maxim este dat pentru un număr mai mare sau egal cu 20 de gospodării;

-în ceea ce privește complementaritatea cu alte investiții:

- au fost incluse proiectele în contractare, în implementare sau implementate prin alte programe, la nivelul arealului UAT-ului pentru care se depune proiectul;

-un criteriu specific pentru arealul ITI DD este gradul de izolare al localității:

- acordarea unui punctaj diferențiat pentru proiectele din mediul urban și pentru cele din mediul rural, punctajul maxim fiind acordat pentru situația în care accesul în localitate implică transport pe apă. Pentru mediul urban, un criteriu separat, implementare de proiecte care au vizat intervenții de îmbunătățire a eficienței energetice sau producere consum de energie din surse regenerabile;

-în Secțiunea 2 există criteriul legat de contribuția proiectului la realizarea strategiei și caracterului integrat.

Șefa AM a punctat faptul că cele prezentate reprezintă diferențele față de ceea ce s-a discutat în ședințele anterioare și adaptarea la specificul nevoii ITI DD referitor la eficiența energetică- clădiri rezidențiale.

Dna Mihailov a luat cuvântul și a menționat că aceste ghiduri au fost publicate recent de AM, au intrat în procedura de consultare publică și sunt așteptate propuneri, observații din partea celor care cunosc

zona, in afara de propunerile pe care le-a transmis doamna arhitect Suhov de a include obligatoriu elementele care țin de respectarea regulamentului de construire in zonă si care vor fi incluse în Ghidul solicitantului. Sunt asteptate si alte propuneri din partea membrilor CM, pentru ca a fost extinsă eligibilitatea proiectelor de eficienta energetica in zona rezidentiala și in zona rurala. Dna Mihailov a mentionat că Zona ITI DD va beneficia si in perioada urmatoare de sprijinul ADI ITI Delta Dunării și vor fi organizate întâlniri cu primarii din zona rurala pentru a pregati, pentru a explica aceste proiecte. De asemenea, a remarcat că cererile din partea localităților din zona rurală din toata regiunea au fost foarte mari, însă a menționat că până în momentul de față nu au fost identificate resurse in Program pentru a acoperi aceste cereri si pentru zona rurala în afara zonei ITI DD.

Dna Mihailov a întărit mesajul către membrii CM ca aceștia să profite de aceasta posibilitate, deoarece aceasta este inclusa in modificarea de Program care a fost transmisă la COM la sfârșitul anului 2023 si că trebuie să existe colaborare cu autoritațile publice locale, cu primarii, pentru a fi identificate nevoile acestora în pregătirea unor documentatii de calitate, pentru ca în zona, in afara faptului ca este o zona acolo unde sunt localitati pe apă, sunt anumite elemente naturale care impun anumite restrictii, nu se poate face orice fel de eficienta energetică în localitatile din zona Delta Dunării din cauza unor chestiuni de ordin tehnic. Dna Mihailov a propus ca în perioada următoare să se organizeze o intalnire de lucru cu autoritatile locale din zona, cu proiectanții, arhitectii, în asa fel incat toti beneficiarii să stie care sunt condițiile de finanțare si să pregateasca proiecte.

Dna Mihailov i-a dat cuvântul Dlui Bogdan Mucileanu, consilier tehnic in cadrul ADI ITI DD.

DI Mucileanu a mulțumit pentru inițiativă și pentru acceptarea de catre AM a majorității propunerilor transmise de ADI ITI DD de-a lungul timpului, în legatura cu aceasta sursă de finantare pentru cladirile din teritoriul Deltei Dunarii, deoarece cladirile din această zonă au un specific aparte, au un regim de înaltime mic, sunt foarte vechi și nu au beneficiat de nici un fel de finantare până în prezent. Domnul Mucileanu a menționat ca reprezentanții ADI ITI DD au purtat discuții cu primarii din acele zone și au identificat deja beneficiarii interesați care sunt interesați să participe la intalnirile de lucru.

Dna Mihailov i-a dat cuvântul dnei Jeni Crăciun, Șefa AM pentru continuarea prezentării apelului pe arealul ITI DD.

Dna Crăciun, a prezentat apelul ITI DD prin comparație cu apelul regional, principalele criterii modificate, adaptate la cerintele din teritoriul ITI DD, asa cum au reieșit din discuțiile cu reprezentanții ADI ITI DD și ai UAT-urilor din zona ITI DD.

- ✓ pentru partea de activitati care pot fi incluse în cadrul proiectului se pot include activități de extindere pe orizontală și/sau verticală a clădirii componente, cu încadrarea acestor cheltuieli pe componenta de cheltuieli neeligibile față de apelul regional, unde extinderea este permisă doar pe orizontală, necesitatea extinderii în cadrul apelului pe arealul ITI DD și pe verticala reieșind în urma consultării cu reprezentanții ADI ITI DD; extinderea este încadrată în categoria cheltuielilor neeligibile și vizează spații auxiliare sau administrative a căror necesitate este fundamentată punând accent pe legătura între dimensionarea acestor suprafețe și funcționalitatea clădirii;
- ✓ valorile minime și maxime sunt diferite față de apelul Regional: minim 150.000 euro și maxim 4.000.000 euro;

- ✓ din punct de vedere al suprafeței imobilului care poate fi ocupată de către alte entități, în urma unei propuneri luată în considerare, respectiv suprafața imobilului pe care se realizează investiția poate fi ocupată de alte entități sau alte autorități care nu se încadrează în categoria solicitanților eligibili până la maxim 10% din suprafața totală utilă a clădirii, pe apelul ITI suprafața care poate fi ocupată poate ajunge până la 50%, deci diferența dintre 10% și până la 50% fiind luarea în considerare a unor entități de utilitate publică. Conform propunerii recente din partea ADI ITI DD, pe lângă entități de utilitate publică, au fost menționate și ONG-uri. Astfel, în afara de suprafața de 10% utilizată de alte entități care nu sunt solicitanți eligibili, procentul ajunge până la 50% pentru entități de utilitate publică sau ONG-uri de utilitate publică.
- ✓ la criteriile de selecție există o diferență față de apelul regional în ceea ce privește suprafața utilă a clădirii; punctajul maxim este acordat pentru o clădire componentă a proiectului cu o suprafață totală utilă de peste 1000 mp, clădirile fiind mai mici; în apelul regional suprafața totală utilă este de peste 2000 mp;
- ✓ criteriul specific pentru zona ITI este criteriul legat de gradul de izolare al localității, fiind punctat maxim criteriul *Accesul în localități se realizează prin transport pe apă*;
- ✓ criteriul privind caracterul integrat al proiectului din punct de vedere al măsurilor de consolidare a clădirii a fost păstrat și pentru apelul ITI DD; în cazul clădirilor de risc seismic 3 și 4 se consideră îndeplinit acest criteriu și bineînțeles criteriul legat de contribuția la arealul ITI DD.

Dna Mihailov a luat cuvântul și a precizat că obiectivele din arealul ITI DD sunt puțin diferite față de apelul regional, pentru a satisface nevoile locale, astfel:

- ✓ scăderea suprafeței clădirilor de la 2000 la 1000 mp; acest criteriu este unul dintre criteriile de punctare, dar discutând cu colegii de la ADI ITI DD, înțelegem că totuși majoritatea clădirilor nu sunt atât de mari;
- ✓ posibilitatea de a extinde clădirile și pe verticală, nu doar pe orizontală și acordarea de punctaj suplimentar pentru clădirile mai izolate din localitățile cu acces exclusiv pe apă.

Dna Mihailov a menționat că materialul prezentat este un material de lucru și a invitat participanții care cunosc zona să transmită observații, reamintind faptul că trebuie urmărit obiectivul specific al FEDR-ului, și anume scăderea emisiilor de CO₂ și energia primară;

- ✓ flexibilitate privind ocupantul clădirii – în apelul regional este o limitare ca 10% din suprafața să fie utilizată de alte entități decât instituția publică, mai precis de organizații neguvernamentale care ocupă spațiile din clădirile publice; având în vedere specificul din DD s-a considerat că acest spațiu poate fi mai mare și a fost extins la 50%; în orice situație, ocupantul clădirii este entitate publică, fie ONG de utilitate publică, deoarece contribuția este de 2%; trebuie acordată o atenție deosebită, deoarece dacă sunt ocupanți care nu respectă regula, riscul este de a avea proiect neeligibil; sunt necesare discuțiile cu entitățile care eliberează avize (din punct de vedere al încadrării în strategie și din punct de vedere al încadrării în cerințele ghidului) dar trebuie avută în vedere, respectarea regulilor.

Dna Mihailov i-a dat cuvântul Dlui Marco Migliara manager program in cadrul DG REGIO, care a solicitat sa intervină.

Domnia sa a mulțumit dnei Mihailov și tuturor participanților și a menționat că dorește sa adreseze câteva întrebări și să facă cateva comentarii:

- ✓ referitor la posibilitatea de a extinde cladirea pe nivel vertical față de abordarea anterioară, unde extinderea era doar pe orizontală: Dl Migliara și-a exprimat îngrijorarea cu privire la gradul de înțelegere cu privire a criteriilor din listă, care poate fi influențată de suprafața totală a clădirii, în sensul în care daca la extinderea clădirii pe vertical sau orizontal se va adauga suprafața cu care se extinde cladirea, daca este clar pentru aplicant, pentru membri comisiei de evaluare și a dat exemplul criteriul 1.5 care desemneaza puncte, scoreaza puncte în baza suprafeței totale a clădirii, daca este o masura care se refera la marimea/ suprafata clădirii sau la marimea clădirii asa cum este asteptat sa arate dupa implementarea proiectului;
- ✓ în mod similar, acest parametru ar putea influenta totodata criteriile cu privire la economisirea de energie; acesta a întrebat dacă vor fi luate în considerare anumite cladiri care au un anumit consum înainte de extindere si altul dupa extindere.

Dl Migliara a îndemnat analiza aspectelor și găsirea unei modalități de a interpreta aceste criterii care i-au atras atenția. Acestea și-a exprimat opinia că ar putea fi influențat criteriul 1.8, adică măsurarea nivelului cu care se reduce consumul de energie și a conchis că trebuie să fie clar pentru toti cei care vor depune proiecte.

Dl Migliara a facut și un comentariu cu privire la criteriul - *cladirea se afla sau nu intr-o zona urbana izolată*. Acesta și-a exprimat satisfacția ca AM promovează și prioritizează zonele izolate, insa s-a interesat dacă sunt evidențiate zonele care sunt izolate și zonele către care transportul se face pe cale navală, având în vedere faptul ca acțiunea vizează zone urbane, și a solicitat lamuriri despre cum se pot acestea asocia cu nivelul ridicat de izolare.

Dna Mihailov a raspuns observatiilor dlui Migliara :

Cu privire la activitatea de extindere a clădirii pe orizontala aceasta a menționat ca activitatea a fost acceptata și in alte apeluri și în plus fata de aceasta extindere pe orizontala, din partea ADI ITI DD a fost primită propunerea de a permite extinderea și pe verticala; aceste cheltuieli sunt considerate neeligibile, fiind privite ca un proiect complementar care nu va fi platit din program. Cu privire la influența sau impactul acestor extinderi asupra calculelor principale, adica calculelor care conduc la măsurarea gradului de economisirea a energiei primare, dumneaei a subliniat că va trebui stabilit acest aspect cu specialiștii, deoarece abordarea va trebui sa fie similara ca in cazul extinderii pe orizontala; practic se va efectua un audit energetic al clădirii, ca punct de plecare, care va propune o soluție tehnică pentru scaderea consumului de energie primara, dar acest audit energetic va trebui amendat cu propunerile de extindere, fie pe verticala, fie pe orizontala, asigurându-se parametrii din auditul energetic, iar pentru aceste tronsoane de cladire care reprezinta extindere, (au o dimensiune de cel puțin pana in 40% de volumul initial), dna Mihailov a asigurat membrii CM că specialistii,

auditori energetici si proiectantii, vor garanta ca aceste clădiri/extinderi care nu reprezintă cheltuieli eligibile vor corespunde parametrilor de consum energetic, în mod sustenabil.

Dumneaei a mai prezentat o altă variantă, de considerare a proiectului de extindere ca fiind complementar, daca se consideră că din punct de vedere tehnic este imposibil sa fie un singur proiect. A precizat că mai este timp pentru a gasi soluția cea mai bună și că așa cum s-a putut accepta aceasta interventie de extindere pe orizontala, se poate accepta si in zona de extindere pe verticala, fiind acelasi lucru, de exemplu, cu activitatea de consolidare care, acolo unde există necesar de consolidare majoră care nu se poate incadra intr-un procent limitat de cheltuiala auxiliara, atunci aceasta este tratata drept cheltuiala neeligibila de catre program.

Dna Mihailov a conchis spunînd ca este necesar ca aceste doua chestiuni sa fie adaptate si armonizate și i-a dat cuvântul dnei Crăciun pentru completări.

Dna Jeni Crăciun a completat referitor la criteriul 1.5 - suprafata utilă a cladirii, specificând că în ghid vor exista mențiuni sub forma unor note de subsol, care vor explica faptul că se aplica la suprafata initiala a cladirii inainte de extindere, avand in vedere faptul ca oricum extinderea este neeligibila și vizeaza spații administrative auxiliare.

Cu privire la gradul de izolare al localității, dna Crăciun a subliniat că apelul este dedicat atât zonei urbane, cât și rurale și prin acest criteriu se oferă puncte suplimentare pentru acele localități unde accesul implică transportul pe apa, asta însemnând că nu se referă la urban pentru cladiri publice si nici pentru cladiri rezidentiale, ca urmare a propunerii de modificare a programului, discutia fiind despre localitatile din arealul ITI Delta Dunării.

DI Migliara a recapitulat pentru o mai bună înțelegere și anume că există cazul unei zone urbane în care accesul e limitat si se poate face doar pe apa si de aceea trebuie prioritizat în defavoarea altor zone care sunt izolate.

Dna Jeni Craciun a intervenit și a menționat cazul orașului Sulina.

DI Migliara a mai supus discuției un aspect, referitor la clădirile publice și extinderea suprafeței și a menționat ca Domnia Sa a înțeles ca aceste situatii sunt neeligibile, inasa este intresat de aspecte care au legatura cu procedura de selectie, a indicat criteriul 1.5 și și-a exprimat ingrijorarea cu privire la procedura de selectie și la faptul că ar putea exista multe contestatii.

Dna Mihailov i-a mulțumit Dlui Migliara pentru observatii si a reiterat faptul că ghidurile vor trebui să fie clare cu privire la cheltuielile neeligibile, la diferitele interventii asupra cladirii pentru a nu exista nici un fel de interpretare subiectivă asupra acestora, acesta fiind obiectivul AM si reprezentanților ADI ITI DD.

In continuare, dna Mihailov i-a dat cuvântul sefei AM pentru prezentarea Acțiunii 2.2 *Consolidarea clădirilor publice vulnerabile la risc seismic (acțiune strategică)*

Dna Craciun a prezentat Acțiunea 2.2 Consolidarea clădirilor publice vulnerabile la risc seismic, cu aceeași abordate integrată ca și apelul regional, dar și adaptări specifice zonei ITI DD:

- sunt eligibile clădirile de risc seismic 1 si 2, care obligatoriu trebuie sa cuprindă și lucrări de eficiență

energetică, excepție facând acele proiecte unde măsurile de eficiență energetică fac obiectul unui proiect deșus în cadrul acțiunii dedicate eficienței energetice-clădiri publice;

- valoarea, minima este 400.000 de euro și maxima 4.000.000 de euro;

- aceeași propunere inclusă și în ghidul pentru consolidare cu privire la suprafața imobilului utilizată de către alte entități publice- până la 50%, în această categorie fiind incluse cele de utilitate publică, ONG-ul de utilitate publică;

- criteriile de selecție specifice arealului ITI DD – suprafața clădirii componentă a proiectului- punctajul maxim se acordă pentru clădirile cu o suprafață totală utilă de peste 1000 de mp, pentru eficiența costurilor, a fost separat acest criteriu în două criterii: *unul pentru localitățile cu acces pe apă*, unde costul mediu istoric a fost crescut cu 15% (punctajul maxim 10 puncte); pentru un cost al investiției sub costul mediu istoric de 13.000 lei/mp, iar pentru localitățile cu acces pe apă, acest cost mediu istoric, pentru punctajul maxim, a fost crescut la 15.000 lei, cu 15%;

- cu privire la gradul de izolare al localității, mediului rural și mediului urban, punctajul maxim pentru localitățile cu acces pe apă, cu două criterii incluse în Secțiunea 2 a grilei, respectiv proiectul include lucrări de îmbunătățire a eficienței energetice (obligatoriu să cuprindă acest tip de lucrări) cu excepția acelor proiecte unde aceste măsuri fac obiectul unui proiect pe Acțiunea 2.1 *Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale*, operațiunea B clădiri publice și la fel contribuția proiectului la realizarea strategiei ITI Delta Dunării și caracterul integrat al proiectului.

- în mare parte în cele două ghiduri: eficiența energetică și consolidare clădiri publice includ activități care sunt complementare, astfel încât să existe posibilitatea depunerii unui proiect pentru o clădire cu două acțiuni diferite, și rezolvarea celor două categorii mari de măsuri (eficiența energetică și consolidare), soluție propusă ca urmare a identificării unor astfel de clădiri, cu valoarea costului pe eficiența energetică și valoarea de consolidare ridicate, reprezentând un procent ridicat din necesarul de finanțare.

Dna Mihailov a dat cuvântul din nou dnei Crăciun pentru prezentarea celorlalte două axe.

Dna Crăciun a prezentat întâi apelul pentru Acțiunea 2.3 *Dezvoltarea de perdele forestiere de-a lungul drumurilor județene*:

- în modificarea de Program transmisă COM în luna decembrie 2023, a fost inclusă și o modificare privind alocarea ITI DD, în sensul că, pe lângă realizarea de perdele forestiere de-a lungul drumurilor județene, să se realizeze perdele forestiere și pe maluri și diguri, având în vedere specificitatea zonei, astfel încât să fie atinse acțiuni precum consolidarea și oprirea eroziunii malurilor și digurilor împotriva curenților, viiturilor, înghețului, pentru ITI DD fiind prevăzută această extindere de activitate și pentru maluri și diguri, eliminându-se astfel limitarea la intervenții de-a lungul drumurilor județene;

- valoarea minim 200.000 de euro și maxim 1.000.000 de euro;

- minimul suprafeței propuse prin proiect de 5 ha;

- sunt specificate activitățile neeligibile, tipurile de proiecte neeligibile; ce este important este că aceste perdele trebuie să aibă ca scop protecția, consolidarea, deci exploatarile economice; nu fac obiectul finanțării.

- criteriile de selecție pentru apelul dedicat ITI DD:

- criteriul 1.1 suprafața perdelei forestiere, - punctajul maxim se acordă pentru o suprafață cuprinsă între 20 și 25 de hectare, o suprafață redusă față de apelul regional, cu îndeplinirea cerinței de minim 5 hectare;
- criteriul 1.2 vizează includerea în cadrul proiectului a unor măsuri de conștientizare a populației în domeniul protecției mediului, cu un punctaj maxim de 6 puncte;
- complementaritatea cu alte proiecte: (este extinsă puțin aria) sunt incluse proiecte în curs de contractare, în implementare din alte surse, la nivelul UAT-ului respectiv;
- la eficiența costurilor proiectului a fost luat în calcul un cost al investiției mai mic sau egal cu 51.000 de euro/ hectar pentru un punctaj de 12 puncte;
- un alt criteriu specific față de apelul regional este contribuția la zona ITI și caracterul integrat.

Dna Crăciun a încheiat prezentarea precizând că apelul/actiunea nu are o alocare foarte mare, dar este foarte important din punct de vedere al contribuției la biodiversitate și adaptarea la schimbări climatice.

A intervenit dna Andreea Toma, expert accesare fonduri europene, în cadrul ADI ITI DD care solicită răspuns la întrebarea dacă la activități eligibile se pot include, pe lângă măsuri de înființare plantații și măsuri de completare, după primul an de la înființarea plantației, când există posibilitatea să nu se prinda toți puieții.

Dna Mihailov a menționat că operațiunea de plantare, de împădurire este o operațiune complicată, din cel puțin două puncte de vedere: există dificultatea de a identifica terenurile respective și din cauza acestor probleme cu riscurile, ca o parte din plantație să se piardă după primul an sau chiar în al doilea. Domnia sa a menționat că în ghidul publicat pentru consultare va exista o concluzie între beneficiarii și experții în domeniu (ingineri silvicultori) și există posibilitatea includerii în ghid a completării pierderilor care sunt inevitabile după primul an, în așa fel încât beneficiarii să nu aibă probleme (existența unor cheltuieli care să permită completarea masei de pădure în eventualitatea unor pierderi).

Dna Mihailov a reiterat rugăminta către membrii CM de a contribui cu propuneri, mai ales din experiența precedentă, pentru a preveni aplicarea de corecții financiare pentru pierderi care sunt cunoscute cumva dinainte și pentru ca aceste cheltuieli pentru împădurire să atingă scopul propus.

Dna Mihailov a anunțat că intenția Autorității de Management este ca apelurile să fie comune, apelul pe regional este deja aprobat din punct de vedere al criteriilor (nu a fost lansat tocmai pentru că s-a așteptat modificarea programului, pentru ca să se poată extinde pe ITI Delta Dunării) Domnia sa a menționat că va fi un apel comun, un ghid comun, în care regulile care țin de sustenabilitatea investiției, de modul în care sunt tratate pierderile previzionate, vor fi comune. Important este, a adăugat Președintele CM, să existe solicitanți de finanțare din partea UAT-urilor, dar și din partea ONG-urilor (daca dispun de terenuri) pentru ca obiectivul este protecția mediului, aceste păduri nu sunt de exploatare, sunt păduri care ajută la combaterea poluării și în general a efectelor dăunătoare a emisiilor de carbon.

A intervenit Andreea Toma, ADI ITI DD și a adresat întrebarea dacă ONG-urile care activează în domeniul mediului fiind considerate eligibile, pot avea un parteneriat cu proprietarul, cu UAT-ul și cu Romsilva (dând exemplu parteneriatele între UAT-uri și Regia Autonomă Romsilva).

Dna Mihailov răspunde că nu este o schema de ajutor de stat (cazul persoanelor fizice sau paduri de exploatare), așa cum s-a discutat și cu Consiliul Concurenței. În platforma SMIS, beneficiarul este persoana juridică care trebuie să pună 2% din contribuție la cheltuielile eligibile. Deocamdată, pentru simplificare, domnia sa a propus ca beneficiari eligibili să fie persoanele juridice.

Dna Craciun intervine și completează că nu au fost prevăzute acțiuni pentru completarea puieților sau alte activități similare, dar se va discuta și acest aspect pentru completarea activităților. Totodată, a menționat că în categoria de activități auxiliare, în limita a 10% din valoarea investiției de baza, au fost încadrate o parte din măsuri care vin în sprijinul acestui tip de intervenție (tratarea puieților, măsuri specifice de întreținere a plantației, curățare, combaterea bolilor și daunătorilor).

Dna Elena Coandă, Președinte PNAIFMM intervine cu propunerea ca în rezerva de implementare din devizul general al investiției, conform HG 907/2016 să se poate pune această rezervă de replantare ca și sumă forfetară pentru anul 2 de plantare pe baza pierderilor care se întâmplă în procesul de prindere.

Dna Craciun răspunde că rezerva de implementare din HG 907/2016, se utilizează în implementare pentru ajustarea prețurilor. Destinația liniei 7.2 din deviz este de ajustare, iar 7.1 este marja de buget care este utilizată pentru diferențe de soluții tehnice între SF, DALI și PT.

Dna Mihailov a adăugat, în ceea ce privește HG 907/2016 că, sunt chestiuni foarte tehnice dar acestea se referă la lucrările de construcții proiectele fiind pentru lucrări de construcții.

Astfel, cele două rezerve: rezerva care asigură diferența între valoarea de la studiul de fezabilitate și proiectul tehnic, respectiv linia 7.1 și a doua rezervă, rezerva de implementare care asigură o eventuală creștere a prețurilor, se referă în principal la contractele de lucrări. Proiectele de împadurire sunt proiecte tehnice simple, cu documentație specifică și nu fac obiectul unei legislații în domeniul construcțiilor.

Domnia sa a mai menționat că în ghid va trebui menționat distinct posibilitatea de a avea o rezervă, pentru o parte din masa vegetală care va fi pierdută.

Dna Mihailov a propus prezentarea criteriilor de selecție pentru proiectele finanțate în cadrul ITI DD Acțiunea 5.1 *Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul învățământului preșcolar* și a dat cuvântul doamnei Jeni Crăciun, șeful AM.

Dna Crăciun intervine și menționează că va puncta elementele importante specifice pentru ITI DD și aferente Acțiunea 5.1 *Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul învățământului preșcolar*:

- ✓ În cadrul acestei acțiuni avem proiecte care includ activități de tip FEDR și activități de tip FSE
- ✓ nu sunt eligibile proiectele care vizează doar dotări, foarte important din punct de vedere al tipului de proiect, al eligibilității proiectului
- ✓ valoarea minimă eligibilă este de 100.000 de euro, maximă 1.000.000 de euro.
- ✓ ca și criterii modificate față de regional pentru ITI DD, este criteriul 1.5 (respectiv reducerea

decalajului privind accesul la educatie de calitate) separat pentru urban și rural:

- pentru rural punctajul maxim va fi acordat pentru acele UAT-uri din categoria comunelor cu marginalitate severă, conform Atlasului zonelor rurale marginalizate,
 - pentru urban exista un altfel de clasificare în atlasul zonelor urbane marginalizate si punctajul maxim se acorda pentru situatia în care UAT-ul are un procent al populatiei in zone marginalizate mai mare sau egal cu 12,9%.
- ✓ eficienta costurilor a fost separată în doua criterii respectiv:
- un criteriu unde luam in calcul costul mediu istoric mai mic sau egal 11.800 lei mp pentru un punctaj maxim
 - pentru localitatile cu acces pe apa aceasta valoare a costului mediu a fost majorata cu 15%, ajungand la 13.600 lei mp.
- ✓ a fost si aici criteriul legat de gradul de izolare al localitatii cu accesul pe apa si bineinteles criteriul legat de contributia la zona ITI
- ✓ justificarea trebuie sa porneasca de la insuficienta spatiilor in functie de necesar
- ✓ ca și criteriile au fost trecute elemente care țin de capacitatea școlii sau de populația prescolară de un deficit al acestor spatii pentru a raspunde necesitatilor populatiei pentru varsta scolara. Aceasta cerinta este valabila pentru toate investitiile în infrastructura de educație in cadrul OP4 PR SE,.
- ✓ Nu vor fi finanțate doar interventii pe constructii existente cu parstrarea numarului actual sau prezent de elevi care beneficiaza de aceasta infrastructura.

Dna Mihailov precizează că și acest ghid se află în consultare și dă cuvântul Dnei Mariana Iusco, manager Program, DG REGIO.

Referitor la discutiile aferente ITI DD domnia sa apreciază colaborarea între AM si ADI ITI si încurajează activitatea pro-activa a ADI ITI în definirea ghidurilor pentru toate apelurile prezente, cu observatii daca este necesar si speră ca includerea in ghiduri a aspectele specifice zonei, să fie un raspuns la nevoile din zona ITI DD, zona umedă, pentru a raspunde cerințelor specifice teritoriului.

Dna Mihailov a propus prezentarea criteriilor de selecție pentru Acțiunea 1.6 *Stimularea activităților inovatoare și creșterea competitivității IMM-urilor*, Operațiunea A.2 *Creșterea competitivității IMM-urilor*

Șefa AM a punctat cele mai importante criterii, precizând că membrii au la dispoziție materialele detaliate:

- ✓ solicitantul de finanțare este societate înregistrată in baza Legii 31/ 90 sau societate cooperativa in baza Legii 1/2005 sau intreprindere sociala constituita in baza Legii 219/2015;
- ✓ solicitantul de finanțare trebuie să se încadreze in categoria IMM-urilor, cu mențiunea că în categoria IMM-urilor intra și microintreprinderile, condiția fiind ca sediul social sau punctul de lucru fiscal sa fie in Regiunea de dezvoltare Sud-Est in mediul urban pentru microintreprinderi si intreprinderi mici si mijlocii nonagricole, si mediu rural pentru intreprinderi mici si mijlocii nonagricole;

- ✓ activitatea propusă poate fi o activitate noua pentru societatea respectiva, cu angajamentul solicitantului ca pana la finalul implementarii proiectului sa faca dovada autorizarii codului CAEN la locul de implementare respectiv;
- ✓ investiția trebuie să prevadă crearea cel puțin al unui loc de munca, altul decât cel pentru persoane pentru categorii defavorizate și care se punctează în etapa de evaluare tehnico-financiara;
- ✓ valoarea ajutorului de minimis este între 20.000 de euro și 200.000 de euro;
- ✓ apelul are două componente : o componenta de minimis și una de ajutor de stat, iar ajutorul de stat regional este de minim 200.000 euro și maxim de 1.500.000 euro;
- ✓ perioada de implementare a proiectului: proiectele care vizează dotări se pot implementa în maxim 24 de luni, iar cele care cuprind lucrări în maxim 36 de luni, existând posibilitatea, conform contractului de finanțare, de a fi prelungită această perioadă cu încă jumătate pentru fiecare din cele două categorii, cu justificarea necesară;

Din punct de vedere al criteriilor de selecție:

- ✓ criteriul 1 vizează contribuția proiectului la obiectivele programului și are mai multe subcriterii:
 - domeniul de activitate clasa CAEN în care se realizează investiția, cu un punctaj de 12 puncte din care 8 sunt dacă investiția face parte dintr-un domeniu identificat în RIS 3 și 4 puncte în cazul în care investiția vizează un cod CAEN aferent soldului negativ al balanței comerciale, adică în cazul în care importurile sunt mai mari decât exporturile;
 - caracterul inovativ al investiției maxim 7 puncte, la fel avem pentru inovații de produs sau serviciu și proces;
- ✓ un criteriu specific pt IMM, dacă proiectul propune extinderea pe noi piețe, se punctează cu maxim 6 puncte și aici în cadrul criteriului există o separație, ceea ce înseamnă extindere pe piețe externe sau pe piața internă, pe piața națională;
- ✓ investiția prevede crearea de locuri de muncă-punctaj maxim 7 puncte acordat pentru situația în care proiectul prevede crearea a mai mult de 7 locuri de muncă, cu o detaliere mai mare pe opțiunea acestui criteriu, pornind de la un loc de muncă -0 puncte până la 7 puncte-7 locuri de muncă;
- ✓ rata de creștere a cifrei de afaceri - 5 puncte în cazul în care această rata este mai mare de 5%;
- ✓ dacă proiectul propune implementarea de recertificări sau certificări ale sistemului de management și/sau produs sau serviciu; în cazul în care sunt cele 3 componentele se obține punctajul maxim;
- ✓ capacitatea financiară a solicitantului - rata solvabilității generale - 3 puncte în cazul în care este mai mare sau egală cu 1 și rata rentabilității financiare 3 puncte în cazul în care este mai mare sau egală cu 7;
- ✓ contribuția solicitantului la valoarea cheltuielilor eligibile - a fost separată contribuția pentru cele 2 componente, contribuția la ajutorul de minimis și ajutorul de stat;

- pentru ajutorul de minimis - contributie minima de 10%,
- pentru ajutorul de stat, contributia este de 30 sau 40%, cu posibilitatea de crestere a ajutorului de stat in conditiile in care proiectul se implementeaza in judete care au avut pierdere de populatie intre 2009 si 2018, e vorba de 10% si sunt toate judetele regiunii, mai putin judetul Constanta.

Astfel a fost separată contributia proprie:

- în cazul in care contribuția depășește aceste minime mentionate pentru ajutorul de minimis si regional, 12 puncte, separat pe un calcul de algoritm matematic, respectiv 4 puncte pentru ajutorul de minimis
- 8 puncte pentru ajutorul de stat;

A fost realizată și o simulare de calcul, astfel incat sa fie mai usor de inteles cum se calculeaza acest punctaj, pentru acest subcriteriu.

- ✓ raportul dintre cuantumul finanțării nerambursabile și cifra de afaceri- si aici sunt mai multe intervale, punctajul maxim de 6 puncte se obține în cazul in care acest raport este mai mic sau egal cu 0.5;
- ✓ indicatorii investitiei, sustenabilitatea investitiei, rata internă de rentabilitate, punctajul maxim in cazul in care este mai mica sau egal cu 3% si la fel fluxul net de numerar, maxim 3 puncte in cazul in care acesta este pozitiv;

În secțiunea 2, sunt aceleași criterii specificate si in apelul regional, calitatea planului de afaceri a bugetului proiectului, contributia proiectului la temele orizontale, cerintele minime, respectiv indeplinirea prevederilor legale.

Dna Mihailov a solicitat membrilor care au întrebări să intervină.

Dna Elena Coandă, președinte PNAIFMM a intervenit precizând că este de datoria sa, ca reprezentant al IMM-urilor, chiar daca probabil propunerea nu se va materializa, să atragă atenția că numarul de 8 angajati ca si punctaj maxim, este foarte mare și că dacă ar putea fi luată în considerare posibilitatea ajustării acest indicator, că ar fi în interesul IMM-urilor ca AM și CE să analizeze acest aspect.

Dna Mihailov a specificat că aceste documente vor fi in consultare publica timp de 30 de zile, că AM va analiza propunerile primite, va analiza care este compromisul corect care poate fi făcut, între fondurile alocate proiectului si contributia sociala a proiectului. Aceasta a adaugat că nu toate proiectele vor obtine 100 de puncte și un proiect care obtine un punctaj mare la productivitate, s-ar putea sa nu poata obșine punctaj mare la zona de locuri de munca, avand in vedere natura proiectului, însa din indicatorii de program trebuie avut in vedere cele 2 chestiuni care țin atât de creșterea cifrei de afaceri, cât și de crearea de locuri de muncă.

Dna Mihailov precizat că cifra de afaceri si locurile de muncă sunt luate în calcul și a reiterat că o sa existe discutii și că AM nu a conditionat, ca in alte programe (PTJ conditioneaza alocarea grantului pe loc de munca, dând și un exemplu- cine solicita un grant de 5 milioane de EUR, trebuie sa aiba in vedere un cost de 150.000 EUR/loc de munca, sau 170.000). Programul Regional Sud-Est nu conditioneaza aceste elemente, însă aspectul privitor la locuri de munca este un aspect pe care AM îl consideră important, nu atât de important ca in zona teritoriului ITI DD, însă ideea este că daca firma

se extinde, dacă firma se modernizează, finanțarea este cu ajutor de stat. Crearea unei noi unități sau extinderea, presupune ca cineva nou va lucra față de angajații pe care îi avea firma înainte. Deci din acest punct de vedere, dna Mihailov a precizat că nu ar fi chiar o mare dificultate, întrucât firma are nevoie de oameni și o parte din acest sprijin pe componenta de ajutor de stat (un procent limitat, e adevărat) ar putea fi alocat pentru plata salariilor, pentru persoanele care vor fi angajate prin proiect, acolo unde firma dorește să angajeze, să creeze noi locuri de muncă. În situația în care nu se vor crea locuri de muncă, va folosi ajutorul de stat în alt tip de cheltuială. Dacă va crea 3 locuri de muncă, Programul poate finanța timp de 2 ani de zile, sau macar un an, aceste salarii pentru persoanele angajate prin proiect. Dna Mihailov a concluzionat că acestea sunt elemente tehnice, care vor fi discutate de către AM cu reprezentanții Consiliului Concurenței, pentru ca acele cheltuielile de salarizare să fie eligibile, în cadrul schemei de ajutor de stat.

DL. Cucuș Florin, Asociația de Dezvoltare Durabilă și Inovare în Regiunea de Sud-Est a solicitat o intervenție legată de paralela făcută cu PTJ și anume existența a două lucruri foarte bune:

- bugetul condiționat de număr de locuri de muncă – dacă un IMM nu își poate permite 8 angajați, înseamnă că nici nu poate accesa suma maximă și atunci pentru suma minimă, să se reducă numărul de locuri de muncă. Dnului a făcut și remarcă de a nu compara cu PTJ ca și bugete, dar se poate compara bugetul total pentru 8 locuri de muncă, cu bugetul minim pentru câte locuri de muncă își poate permite;
- la PTJ un lucru foarte bun este obligația creării locului de muncă după implementarea proiectului, pentru că de multe ori în proiecte cu finanțare europeană pentru IMM, erau blocaje în care beneficiarii se ocupau cu construcții, cu achiziții și cu angajarea unor oameni care încă nu puteau să muncească. Domnia Sa a precizat că va formula propuneri în acest sens.

Dna Mihailov a dat cuvântul Doamnei Iva Maric, responsabil OP 1, în cadrul DG Regio

Doamna Iva Maric a precizat că a discutat criteriile de selecție împreună cu AM și acestea sunt considerate destul de echilibrate, observând totodată că și acum sunt aceleași observații care au mai fost făcute. Întreprinderile care solicită sprijin nu trebuie să creeze 7 noi locuri de muncă, dar trebuie să existe un echilibru între contribuția la indicatorii privind crearea noilor locuri de muncă și cei care fac referire la întreprinderile cu o cifră de afaceri mare. Domnia Sa a adăugat că nu crede că pentru acest apel a fost discutată folosirea ajutorului de stat regional pentru a acoperi salarizarea și s-a stabilit că se vor folosi fondurile alocate pentru investiția în tehnologie, în facilități, întrucât poate fi aleasă una din cele două abordări în cazul ajutorului de stat. Aceasta a solicitat să i se confirme care dintre cele două abordări va fi folosită pentru acest apel de proiect.

Șefa AM a răspuns că finanțarea proiectului vizează competitivitatea. Este vorba despre salariile echipei de implementare, dar doamna Mihailov a menționat un pic mai devreme că am luat în calcul în analiză și susținerea unei părți din salariile personalului angajat. A confirmat că aceasta a fost discuția și că nu s-au făcut încă demersuri în acest sens, fiind o discuție pe care AM o va avea cu Consiliul Concurenței pentru schema de ajutor de stat regional și ajutor de minimis, în funcție de aceasta, se va stabili care va fi designul final.

Dna Iva Maric a intervenit cu un ultim comentariu, o clarificare, cu privire la indicatorul pentru crearea noilor locuri de muncă. Acest indicator, a spus Domnia Sa, este monitorizat la un an după ce proiectul a

fost finalizat, adica, nu va trebui sa fie angajati oameni in timpul implementarii proiectului, ci la cel putin un an dupa finalizarea proiectului.

Dna Mihailov a mulțumit pentru observații și a precizat că aceste scheme de ajutor de stat vor fi discutate cu Consiliul Concurenței, iar regulile privind diferitele cheltuieli eligibile și condițiile de finanțare vor fi aprobate în cadrul schemelor de ajutor de stat, însă va trebui să existe o anumită similitudine între finanțări și abordări, pentru că obiectivul se referă la crearea de locuri de muncă, cât și la competitivitate economică, ambele lucruri fiind importante pentru Program.

Dna Mihailov a propus analiza elaborării Roadmap-ului privind întărirea capacității administrative a AM și a partenerilor regionali și dă cuvântul doamnei Cornelia Dumitrescu, manager proiect în cadrul AM pentru prezentare rugând membrii CM să intervină, dacă au comentarii.

Dna Dumitrescu a precizat că traseul pe care AM l-a parcurs în ultimul an de zile, în procesul de dezvoltare a capacității administrative este puternic susținut de COM, deoarece există studii care arată că fondurile sunt mai bine absorbite și proiectele mai calitative în regiunile în care capacitatea administrativă a instituțiilor implicate în managementul programului este mai bună. În acest context, OECD a făcut un studiu pilot în care a identificat 5 piloni importanți în acest proces de dezvoltare a capacității administrative:

- managementul resurselor umane,
- managementul la nivelul organizației,
- planificarea strategică,
- coordonare și implementare,
- sprijinul pentru beneficiari și stakeholderi sau părți interesate,
- condițiile cadru adică mediul în care AM își desfășoară activitatea.

Concret, au fost câțiva pași care au fost parcurși de către AM. Pentru început, a fost completată o matrice de autoevaluare elaborată de OECD, beneficiind în același timp și de sprijinul OECD printr-un proiect pilot pe care acesta l-a desfășurat în România. Pornind de la acest transfer de informații din partea OECD a fost constituit grupul intern pentru elaborarea și implementarea Roadmap, adică a foii de parcurs pentru dezvoltarea capacității administrative a AM, ulterior au fost desfășurate interviuri interne cu departamente din cadrul AM.

Pornind de la informațiile identificate în cadrul acestor interviuri s-a realizat prima consultare cu partenerii regionali, în data de 13 iulie 2023. În această primă întâlnire cu partenerii regionali au luat parte 57 de participanți, atât din partea AM cât și din partea partenerilor regionali. Pornind de la discuțiile avute în cadrul acestei întâlniri, au fost sintetizate acțiunile ce vor fi introduse în roadmap, iar în noiembrie 2023 a fost cea de-a doua întâlnire cu partenerii regionali în care le-au fost prezentate aceste acțiuni care s-au consolidat pornind de la prima întâlnire.

Pentru dezvoltarea capacității administrative a AM, au fost urmărite câteva principii în definirea acțiunilor:

- să fie clare, concrete, realiste,
- să se susțină reciproc, adică să nu fie acțiuni divergente sau care să aibă scopuri care să

risipeasca resursele AM, sa definim un orizont de timp clar pentru realizarea lor,

- să existe o prioritizare pentru a identifica acele actiuni importante in acest moment pentru AM
- foarte important, să existe un echilibru intre cresterea capacitatii administrative a AM si a partenerilor regionali.

In foaia de parcurs, au fost identificate mai multe domenii pornind de la pilonii menționați la inceput:

- dezvoltarea abilitatilor de gestionare a resurselor umane cu doua directii principale de actiune:
 - asigurarea personalului necesar pentru desfasurarea activitatilor AM prin preluarea personalului cu experienta din cadrul organismului intermediar si actualizarea in acest context a planului de transfer a personalului. În cazul in care sunt necesare competente noi care nu exista in cadrul AM a existat propunerea identificarii pe piata muncii a persoanelor potrivite.
 - asigurarea competentelor necesare prin elaborarea unui plan de instruire dedicat personalului AM si structurilor suport in baza nevoilor de instruire identificate conform procedurilor intern
- îmbunatatirea managementului organizational, au fost identificate doua aspecte importante:
 - îmbunatatirea comunicarii interne, in special in cadrul departamentelor care actioneaza atat la nivelul sediului central din Braila, cat si la nivelul birourilor judetene, in special la departamentul de monitorizare sau departamentul de verificare achizitii
 - întarirea conexiunii intre colegii din cadrul aceleiasi departament care lucreaza in judete diferite si dezvoltarea competentelor manageriale ale personalului cu functii de conducere la nivelul AM si departamentelor suport.

AM este o structura nou infiintată, cu echipe noi, cu oameni noi care au lucrat sau nu au lucrat impreuna, este intr-un proces de acomodare si in consecinta, sunt necesare astfel de instruiuri.

- dezvoltarea capacitatii de planificare strategica, coordonare si implementare la nivelul programului, au fost identificate 3 linii principale de actiune:
 - dezvoltarea unui management strategic privind planificarea si inovarea
 - identificarea unor programe specializate de instruire in special in domeniul planificarii strategice si inovarii
 - un aspect important, dezvoltarea unui portofoliu de proiecte specializat pe domeniul inovarii si cercetarii.
- dezvoltarea capacitatii beneficiarilor si a partenerilor regionali prin sprijin dedicat si comunicare de calitate, au fost identificate doua directii importante:
 - imbunatatirea comunicarii cu beneficiarii, (respectiv informarea prompta a beneficiarilor prin transmiterea de informatii, prin newsletter sau noutati prin email, catre beneficiari si parteneri, dezvoltarea de chestionare online sau fizic pentru evaluarea activitatilor de comunicare, astfel incat sa poata fi dezvoltat un plan de digitalizare pentru comunicarea cu beneficiarii si foarte important, identificarea

principalelor dificultati ale beneficiarilor in procesul acesta de dezvoltare si implementare a proiectelor, astfel incat sa poata fi organizate actiuni specifice dedicate: cursuri, seminarii, intalniri de lucru, in functie de necesitati.

- dezvoltarea competentelor specifice functiilor desfasurate de partenerii regionali implicati in implementarea PR SE, (institutiile partenieriale, Comitetul de Monitorizare, Comitetul de Coordonare a Evaluarii, si alte institutii relevante pentru desfasurarea activitatii programului.)
- asigurarea coerenței și stabilității legislative prin implicare activă - aspecte care presupun colaborarea cu institutiile naționale. AM își propune să îmbunătățească această coordonare la nivelul sistemului de management și control, prin:
 - dezvoltarea coordonării la nivelul sistemului de programare și implementare, cu suportul MIPE,
 - extinderea experiențelor avute până în prezent, prin constituirea unor grupuri de lucru relevante pentru funcționarea programului
 - extinderea grupurilor de lucru și în alte arii importante
 - dezvoltarea colaborării interinstituționale cu structuri asociative relevante, inclusiv cu ADI ITI Delta Dunării și ROREG.

Dna Mihailov a mulțumit pentru prezentare și a precizat că există la nivelul AM această preocupare de întărirea capacității AM cât și a partenerilor și că va trebui să existe un plan de monitorizare al acestui Roadmap, existând un grafic, un program de monitorizare.

Dna Dumitrescu a menționat că după aprobarea roadmapului, va exista acest plan, cu termene stabilite pentru fiecare acțiune în parte și monitorizate. Acestă foaie de parcurs trebuie revizuită periodic pentru a stabili dacă acțiunile propuse au fost atinse, obiectivele au fost atinse și dacă sunt alte aspecte necesare a fi introduse.

Președintele CM a subliniat că AM va trebui să colaboreze proactiv cu beneficiarii, (unde sunt provocări noi) Domnia sa a menționat că există Manualul beneficiarilor, mici îndrumări către beneficiari, discuții.

Doamna Mihailov a adăugat că beneficiarii, sectorul public se confruntă cu o serie de probleme orizontale, în zona de achiziții publice, sectorul privat având alte probleme. Un Program nu poate fi performant fără beneficiarii informați și implicați în bunul mers al Programului, alături de AM. Este foarte important să existe un plan de acțiune, seminarii, manuale de bună practică, în așa fel încât AM și beneficiarii să interpreteze în același fel regulile de implementare ale programului.

Șefa AM a adăugat că roadmap-ul a fost transmis către COM în decembrie 2023 și s-a comunicat că la începutul acestui an vom beneficia de asistență tehnică pentru a îmbunătăți acest document, pentru a vedea dacă sunt anumite acțiuni, anumite măsuri pe care le putem include în cadrul acestui Roadmap, beneficiind de asistență tehnică direct din partea COM.

Doamna Mariana Iusco, Manager Program în cadrul DG REGIO a intervenit cu o completare, a confirmat primirea acestuia în termen și-a exprimat felicitările pentru Roadmap și pentru procesul consultativ a tuturor actorilor pentru redactarea acestui document. Aceasta a formulat o recomandare, ca pentru asigurarea transparenței, aceasta foaie de parcurs să fie publicată pe pagina web a AM, cu toate că documentul va fi actualizat, acesta trebuie să fie public. Referitor la asistenta tehnică, a mai adăugat Domnia Sa, că va fi un expert desemnat și se intenționează ca în a doua parte a acestui an să fie organizate workshopuri. Nu va fi o analiză pe fiecare roadmap, pentru că sunt cele 8 programe regionale plus cele 8 programe naționale, ceea ce se intenționează este mai mult, ca DG REGIO să asigure cadrul, ca aceste discuții între diferitele AM-uri să aibă loc, să fie mai mult un schimb de bune practici. Nu vor fi comentarii din partea COM, va fi mai mult un schimb de experiență.

Dna Iusco i-a asigurat pe membrii CM că vor fi transmise mai multe informații și că intenția este, să se realizeze acest schimb de experiență în a doua parte a acestui an.

Dna Iusco a făcut și o propunere, o sugestie pentru următorul CM, o discuție referitoare la suportul necesar sau cea mai utilă modalitate de a ajuta beneficiarii și a făcut apel la membrii CM să trimită sugestii, propuneri, cum s-ar putea realiza acest lucru, considerând că aceste idei nu trebuie să vină numai din partea AM și toți membrii CM, vor putea veni cu sugestii pentru a îmbunătăți capacitatea beneficiarilor.

Dna Mihailov a mulțumit pentru observații și a declarat lucrările reuniunii CM închise, invitându-i pe participanți la vizita pe teren la proiecte, menționând că fișele de proiecte care urmează să fie vizitate sunt atasate în materialele reuniunii, acestea sunt proiecte de mobilitate urbană, monumente și proiecte referitoare la infrastructura școlară.

Ziua 2- 19 martie 2024 a fost dedicată vizitelor la proiectele de succes ale județului și municipiului Galați.